

‘Scriptie’

‘Een onderzoek naar de invoering van het beroep tegen de crisismaatregel’

‘Welk advies kan aan de rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem, afdeling Familie- en Jeugd, worden gegeven over de beroeps- en schadevergoedingsprocedure ten aanzien van de genomen crisismaatregel op grond van de Wvggz volgens literatuur, wet- en regelgeving, jurisprudentie en interviews?’

Toetsing van:

Afstudeeropdracht

SVA:

HBR-4-AS17-AS

Aantal woorden:

13935

Hogeschool Leiden	Opleiding HBO-Rechten
Marloes van Wattum - S1099601	Opdrachtgever : Rechtbank Noord-Holland locatie Haarlem
	Praktijkbegeleider: mw. mr. N. Saft-Jacobsz
	Onderzoeksdocent: mw. mr. M.M.L.A. Zwiersen- Dekker
	Inleverdatum 16 juni 2020
	Reguliere kans
Klas 4B	Collegejaar 4

Voorwoord

Mijn naam is Marloes van Wattum en ik zit in mijn afstudeerjaar van de opleiding HBO-Rechten aan de Hogeschool Leiden. Ik volg met veel plezier deze opleiding en kijk ernaar uit om mijn diploma te halen.

In het derde jaar van deze opleiding heb ik tien maanden stage gelopen bij de rechtbank Noord-Holland locatie Haarlem sectie Familie- en Jeugd (hierna: rechtbank Haarlem). Tijdens deze stageperiode was ik werkzaam als juridisch medewerker op het gebied van de ‘Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen’ (hierna: Wet Bopz). De rechtbank Haarlem was een fijne plek om mijn stage te lopen. Ik heb veel geleerd tijdens de stage en voelde me thuis tussen de vele leuke collega’s.

Aansluitend op mijn stage ben ik nog een half jaar werkzaam geweest als buitengriffier Bopz-zaken bij de rechtbank Haarlem. Ik heb hierdoor veel kennis opgedaan op het gebied van de psychiatrie en daarnaast veel geleerd over het schrijven in zakelijke taal. Ik ben er door mijn stage bij de rechtbank Haarlem achter gekomen dat de psychiatrie mijn interesse heeft en dat ik me hier graag verder in wil verdiepen.

De Wet Bopz is op 1 januari 2020 vervangen door de Wet verplichte ggz en de Wet zorg en dwang (hierna: Wvggz). De invoering van de Wvggz heeft lang op zich laten wachten. Gezien mijn stage- en werkervaring op het gebied van dwang in de gezondheidszorg kon het wat mij betreft niet anders dan dat mijn afstudeeropdracht over de Wvggz zou gaan en dat ik mijn onderzoek in opdracht van de rechtbank Haarlem zou uitvoeren. De rechtbank Haarlem heeft daarmee ingestemd en samen zijn we tot het onderwerp van deze afstudeeropdracht – het beroep tegen de crisismaatregel – gekomen.

Er bestaat bij de rechtbank Haarlem onduidelijkheid over wat het beroep tegen de crisismaatregel inhoudt en waarom deze beroepsmogelijkheid met de Wvggz is gecreëerd. Er bestaan (bij de rechtbank Haarlem) twijfels over het nut van beroep en de vraag rijst wat de betrokkene met het beroep wint. Er is onduidelijkheid over de wijze waarop het beroep zich verhoudt tot de crisismaatregel en het verzoek tot schadevergoeding en hoe dit in de praktijk uitpakt. Het onderzoek heeft als doel hier meer inzicht in te verschaffen.

Tijdens mijn onderzoek heeft de rechtbank de systemen voor mij opengezet en daar waar ik hulp nodig had, heb ik deze gekregen.

Veel leesplezier!

Leiden, 15 juni 2020

Samenvatting

Het onderwerp van dit onderzoek is het beroep tegen de crisismaatregel. Met de invoering en inwerkingtreding van de Wvggz op 1 januari 2020 is het beroep tegen de crisismaatregel, dat onder de oude wetgeving (Wet Bopz) niet bestond, een feit. Het beroep tegen de crisismaatregel is neergelegd in art. 7:6 Wvggz. Volgens de Wvggz-coördinator van de rechtbank Haarlem komt het regelmatig voor dat er bij de rechtbank Haarlem beroep wordt ingesteld tegen de crisismaatregel. Het is voor de rechtbank Haarlem onduidelijk hoe het beroep zich verhoudt tot de opgelegde maatregel. Daarnaast is het onduidelijk wat de betrokkene met het beroep bereikt en hoever dit reikt. Voorts wordt gezien dat het beroep vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Het verzoek tot schadevergoeding is een aparte procedure in de Wvggz.

Ondanks de omstandigheid dat het beroep tegen de crisismaatregel een nieuw fenomeen is, zijn er al veel uitspraken van rechtbanken in Nederland over terug te vinden. De wet, literatuur en de jurisprudentie geven handvatten tijdens dit onderzoek.

Het doel van dit onderzoek is om de rechtbank Haarlem te adviseren over de verhouding van het beroep tegen de crisismaatregel tot de opgelegde maatregel. Tevens is daarin meegenomen hoe vaak het beroep tegen de crisismaatregel wordt vergezeld van een verzoek tot schadevergoeding en wat het verschil is tussen een beroepsverzoek met en zonder een verzoek tot schadevergoeding. Voorts is onderzocht in welke situaties problemen ontstaan en welke oplossingen hiervoor zijn.

Om dit doel te bereiken is in dit onderzoek antwoord gegeven op de centrale vraag:

‘Welk advies kan aan de rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem, afdeling Familie- en Jeugd, worden gegeven over de beroeps- en schadevergoedingsprocedure ten aanzien van de genomen crisismaatregel op grond van de Wvggz volgens literatuur, wet- en regelgeving, jurisprudentie en interviews?’

Om de centrale vraag te beantwoorden zijn er vier deelvragen opgesteld en uitgewerkt. De eerste deelvraag betreft een theoretische deelvraag en werkt de basis uit van de Wvggz. Deze wordt beantwoord op basis van een onderzoek naar de literatuur en wet- en regelgeving. Deelvraag twee is ook een theoretische deelvraag en gaat specifiek in op de crisismaatregel en het beroep daartegen. Deze wordt beantwoord door raadpleging van de literatuur en wet- en regelgeving. Deelvraag drie is een praktische deelvraag en betreft een jurisprudentie-onderzoek naar uitspraken van rechtbanken door Nederland. Deelvraag vier is ook een praktische deelvraag en betreft een uitwerking van interviews met de Wvggz-rechters en secretarissen van de rechtbank Haarlem. De verschillende manieren van onderzoeken draagt bij aan de validiteit van het onderzoek.

De wetgever wil met de invoering van het beroep tegen de crisismaatregel de betrokkene een mogelijkheid bieden om de rechter te vragen naar de rechtmatigheid van de genomen crisismaatregel. Mede gelet op de eis die art. 13 EVRM stelt is het wenselijk dat de betrokkene een rechtsmiddel kan instellen anders dan een schadevergoeding.

Uit het jurisprudentieonderzoek blijkt dat de meest voorkomende argumenten voor het instellen van beroep tegen de crisismaatregel te maken hebben met de handelwijze van de burgemeester; in 71% van de gegrond verklaarde beroepen is er sprake van een situatie waarbij de burgemeester onvoldoende zorg heeft gedragen voor een correcte toepassing van de bepalingen uit de Wvggz. In 64% van de onderzochte uitspraken is gelijktijdig met het beroep tegen de crisismaatregel een verzoek tot schadevergoeding ingediend. Uit het onderzoek blijkt verder dat het verzoek tot schadevergoeding – mits voldoende onderbouwd – altijd wordt toegewezen ingeval het beroep tegen de crisismaatregel gegrond wordt verklaard. Wanneer de betrokkene enkel een beroep tegen de crisismaatregel instelt (dus zonder een verzoek tot schadevergoeding), is de meerwaarde of de zin van het beroep voor de betrokkene niet evident; op het beroep tegen de crisismaatregel dient immers binnen vier weken te worden beslist, terwijl de duur van de crisismaatregel maximaal drie weken bedraagt. Ondanks de omstandigheid dat het beroep tegen de crisismaatregel en het verzoek tot schadevergoeding twee aparte procedures zijn in de Wvggz, lijkt het combineren van deze twee procedures het meest lucratief voor de betrokkene.

De interviews ondersteunen de bevindingen uit de jurisprudentie. Er wordt op de rechtbank Haarlem gezien dat de betrokkene weinig met het beroep bereikt zonder dat hier een schadevergoedingsverzoek bij is gedaan. Het voordeel wat eruit gehaald wordt is meer juridisch dan praktisch. Een respondent vraagt zich af of twee aparte procedures meer in het voordeel van de advocaat is dan de betrokkene. Wel merkt een respondent op dat het voor de betrokkene waardevol kan zijn indien er hij een bevestiging kan krijgen voor een onterechte situatie. Op deze manier krijgt de betrokkene het gevoel dat er een extra keer zorgvuldig naar de situatie is gekeken. Ook lijkt het voor de rechtbank efficiënt om de twee aparte procedures te bundelen in een procedure. Dit levert volgens de respondenten niet veel extra werk op en zal ook de administratie met het plannen van zittingen ontlasten.

Na het onderzoeken en de beantwoording van de vier deelvragen is de conclusie dat de wetgever met het invoeren van het beroep tegen de crisismaatregel de bepaling uit artikel 13 EVRM wil naleven. Op deze manier krijgt de betrokkene de kans om de rechter een oordeel te vragen over de rechtmatigheid van de crisismaatregel. Daarnaast wordt de rechtseenheid bevorderd. Uit de praktijk blijkt dat de gegrond verklaarde beroepen samenhangen met het niet juist uitvoeren van de Wvggz door de burgemeester. Ook blijkt uit de praktijk dat wanneer de betrokkene geen schadevergoeding bij het beroep instelt hier niks mee bereikt.

Een advies aan de rechtbank Haarlem is dan ook om de uitkomsten uit de jurisprudentie-analyse terug te koppelen aan de gemeentes. De Wvggz is leidend voor de rechter om te beoordelen of de handeling van de burgemeester conform het betreffende artikel uit de Wvggz. Wat uit het onderzoek valt af te leiden is dat de procedure rondom de crisismaatregel nog niet helemaal duidelijk is bij de gemeentes. Het is bekend dat rechtbanken in Nederland onder grote druk staan. Een afname van de beroepsverzoeken zal de druk dan ook verlagen. Mijn advies is om instructies te geven over de punten waar het voornamelijk telkens op fout gaat. Met deze instructies hebben de gemeentes handvatten om zichzelf te kunnen verbeteren. Ten slotte adviseer ik om met de gemeentes te blijven evalueren zodat er in de toekomst steeds minder fouten worden gemaakt.

Een tweede advies aan de rechtbank Haarlem is om middels een procesreglement de bundeling van de beroeps- en schadevergoedingsverzoeken te bewerkstelligen. Dit zou een gunstig effect kunnen hebben op de werkdruk bij de rechtbank Haarlem. Ook voor de betrokkenen is deze werkwijze voordelig, omdat er dan gelijk op twee zaken wordt beslist.

Gelet op hetgeen uit de interviews naar voren is gekomen ten aanzien van de extra tijd die voor een zitting moet worden uitgetrokken, is het wel wenselijk om de verzoeken administratief als twee verzoeken aan te blijven merken en ook zo in de systemen in te boeken.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Samenvatting	3
Inhoudsopgave	6
Hoofdstuk 1: Inleiding	9
1.1 <i>Aanleiding en probleemanalyse .....</i>	9
1.2 <i>Juridische achtergrond .....</i>	9
1.3 <i>Doelstelling .....</i>	11
1.4 <i>Centrale vraag .....</i>	12
1.4.1 <i>Deelvragen .....</i>	12
1.5 <i>Onderzoeksmethodes .....</i>	12
1.5.1 <i>Methode deelvraag 1 .....</i>	12
1.5.2 <i>Methode deelvraag 2 .....</i>	13
1.5.3 <i>Methode deelvraag 3 .....</i>	15
1.5.4 <i>Methode deelvraag 4 .....</i>	16
Hoofdstuk 2: De Wvggz procedure	18
2.1 <i>De Wvggz .....</i>	18
2.1.2 <i>Uitgangspunt en doel .....</i>	18
2.2. <i>Actoren in de Wvggz .....</i>	19
2.2.1 <i>Betrokkene en derden .....</i>	19
2.2.2 <i>Het college van burgemeester en wethouders .....</i>	19
2.2.3 <i>De officier van justitie .....</i>	20
2.2.4 <i>De geneesheer-directeur .....</i>	20
2.2.5 <i>De commissie .....</i>	20
2.2.6 <i>De rechter .....</i>	20
2.2.7 <i>De advocaat .....</i>	20
2.2.8 <i>De burgemeester .....</i>	21
2.2.9 <i>De politie .....</i>	21
2.2.10 <i>De zorgverantwoordelijke .....</i>	21
2.3 <i>Verplichte zorg .....</i>	21
2.3.1 <i>Vormen van verplichte zorg .....</i>	22

2.3.2	<i>Voorwaarden voor verplichte zorg</i>	23
2.4	<i>Belangrijke documenten</i>	23
2.4.1	<i>Inhoud medische verklaring</i>	23
2.4.2	<i>Het zorgplan</i>	23
2.5	<i>De rechtsmiddelen</i>	24
Hoofdstuk 3: De crisismaatregel en het beroep daartegen		25
3.1	<i>De crisismaatregel</i>	25
3.1.1	<i>Crisissituaties</i>	26
3.1.2	<i>De crisisdienst</i>	26
3.2	<i>De procedure van de crisismaatregel</i>	27
3.2.1	<i>Vormen van verplichte zorg in de crisissituatie</i>	27
3.2.2	<i>Voorwaarden verplichte zorg</i>	27
3.3	<i>Verplichtingen van de burgemeester</i>	28
3.4	<i>Duur crisismaatregel</i>	28
3.5	<i>Tijdelijk verplichte zorg</i>	29
3.6	<i>Het beroep tegen de crisismaatregel</i>	29
3.6.1	<i>Kritiek</i>	30
3.6.2	<i>Het beroep bij de rechtbank Haarlem</i>	30
3.6.3	<i>Contacten met ketenpartners</i>	30
3.7	<i>Schadevergoeding</i>	31
3.7.1	<i>De hoogte van de schadevergoeding</i>	31
3.7.2	<i>Schadevergoeding bij de rechtbank Haarlem</i>	32
3.8	<i>Griffierechten</i>	32
Hoofdstuk 4: Resultaten		33
4.1	<i>Jurisprudentieonderzoek</i>	33
4.1.1	<i>Reden beroep betrokkene</i>	33
4.1.2	<i>Soorten verzoeken</i>	36
4.1.3	<i>Overweging en beslissing rechtbank</i>	38
4.2	<i>Interviews</i>	38
4.2.1	<i>De invoering van het beroep</i>	38
4.2.2	<i>Het nut van het beroep</i>	39
4.2.3	<i>Het samenvoegen van de verzoeken</i>	39
Hoofdstuk 5: Conclusie		40
Hoofdstuk 6: Aanbevelingen		42
<i>Aanbeveling 1: Betere communicatie en terugkoppeling met de gemeentes</i>		42

<i>Aanbeveling 2: Samenvoegen van verzoeken op basis van procesreglementen .....</i>	<i>42</i>
Bronnenlijst	44
Bijlage 1.....	47
Bijlage 2.....	48
Bijlage 3.....	80
Bijlage 4.....	92
Bijlage 5.....	95
Bijlage 6.....	100

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Aanleiding en probleemanalyse

De rechtbank behandelt vanaf 1 januari 2020 verzoeken op basis van de Wet Zorg en Dwang en de Wet verplichte ggz (hierna: Wvggz).¹ Deze twee wetten vervangen de Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (hierna: Wet Bopz). De Wvggz maakt het mogelijk om personen die in Nederland wonen middels verplichte zorg of een ambulant kader, zorg en behandeling te verlenen. De Wvggz biedt de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen de crisismaatregel die op grond van art. 7:6 Wvggz kan worden opgelegd. De Wet Bopz voorzag niet in de mogelijkheid van het instellen van beroep tegen de crisismaatregel.

Volgens Wvggz-coördinator van de rechtbank Haarlem komt het geregeld voor dat er bij de rechtbank beroep wordt ingesteld tegen de crisismaatregel. Voor de rechtbank Haarlem is het onduidelijk hoe het beroep zich verhoudt tot de opgelegde crisismaatregel. Daarnaast wordt gezien dat het beroep vaak tezamen wordt ingesteld met een verzoek tot schadevergoeding terwijl dit een aparte procedure betreft. Indien het beroepsverzoek wordt ingesteld met een verzoek tot schadevergoeding is het lastig om het juiste bedrag vast te stellen wanneer dit verzoek wordt toegewezen.

Gelet op de termijnen die voor het beroep gelden is het onduidelijk wat de betrokkene met het beroep bereikt. Een crisismaatregel kan namelijk op basis van art. 7:4 Wvggz maximaal voor drie dagen worden verleend. Op basis van art. 7:9 Wvggz kan deze met drie weken worden verlengd terwijl de rechter op basis van art. 7:6 lid 4 Wvggz vier weken de tijd heeft om een beslissing inzake het beroep te nemen. Dit betekent dus dat indien het beroep gegrond wordt verklaard de betrokkene alsnog onterecht drie weken en drie dagen tegen zijn wil heeft vastgezet. Betrokkene heeft dan wel juridisch gelijk gekregen in de vorm van een verklaring voor recht, maar lijkt hier niets aan te hebben indien hij niet gelijktijdig dan wel na afloop van het beroep (alsnog) een verzoek tot schadevergoeding heeft ingediend dan wel indient.

1.2 Juridische achtergrond

De Wet Bopz was een uitwerking van het bestuursrecht te weten de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De Wvggz is geheel uitgezonderd van de werking van de Awb. De regels vinden nu direct grondslag in de wet zelf en er hoeft niet meer gekeken te worden naar de in de Awb gestelde eisen. De voorwaarden waaraan een ingrijpende behandeling moet voldoen, staan in de Wvggz zelf.² Zo staan in art. 3:3 Wvggz de criteria waaraan moet zijn voldaan om verplichte zorg te mogen

---

¹ Stb. 2019, 198

² Keurentjes 2019, p. 20

opleggen. In artt. 3:1 en 3:2 en 3:4 Wvggz staan opsommingen van verschillende vormen van verplichte zorg en welke behandelingen daarbij van pas kunnen komen.

Belangrijke artikelen om te noemen zijn artt. 5 en 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM). In art. 5 lid 1 sub e EVRM is bepaald dat iemand met een geestelijke stoornis alleen van zijn vrijheid mag worden beroofd als dit gebeurt door middel van een wettelijke procedure.³ Daarnaast bepaalt art. 6 EVRM dat iedereen recht heeft op een eerlijk proces. Hiermee wordt bedoeld op een proces dat moet verlopen volgens de wettelijke regels die daarvoor gesteld zijn. Tot slot bepaalt art. 13 EVRM dat eenieder recht heeft op een rechtsmiddel. Hieruit kan worden afgeleid dat dus ook hij, die middels een crisismaatregel, wordt opgenomen het recht moet hebben om een rechtsmiddel in te stellen.⁴ In art. 94 Gw wordt bepaald dat verdragsbepalingen die zich richten op personen in plaats van op staten – de zogenaamde ‘ieder verbindende bepalingen’ – voor de nationale regels gaan zonder dat de nationale staat daar nog tussen hoeft te komen. Zo heeft het EVRM dus rechtstreekse werking in Nederland en zullen de artikelen uit het EVRM moeten worden nageleefd.⁵

De crisismaatregel vindt zijn basis in art. 7:1 Wvggz. De burgemeester kan ten aanzien van een persoon die zich in zijn gemeente bevindt, op basis van art. 7:1 lid 1 Wvggz een crisismaatregel opleggen met in achtneming van de voorwaarden.⁶ Een burgemeester mag op grond van art. 7:1 lid 3 sub a Wvggz dit niet eerder doen nadat hij er zorg voor heeft gedragen dat een psychiater de betrokkene heeft onderzocht en zijn bevindingen in een medische verklaring heeft vastgelegd. Daarnaast dient op grond van artt. 7:1 lid 3 sub b en 7:2 lid 3 Wvggz de betrokkene in de gelegenheid te worden gesteld om gehoord te worden en bij te worden gestaan door een advocaat.

De crisismaatregel duurt op grond van art. 7:4 Wvggz ten hoogste drie dagen. Deze vervalt na het verstrijken van de geldigheidsduur. Wel kan de officier van justitie, voordat de geldigheidsduur van de crisismaatregel is verstreken, een verzoekschrift voor een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel bij de rechter indienen op grond van art. 7:7 Wvggz. In dit geval beslist een rechter over deze voortzetting op grond van art. 7:5 sub a Wvggz. In art. 7:9 Wvggz is bepaald dat deze voortzetting een geldigheidsduur heeft van drie weken. Hierna zou eventueel nog een zorgmachtiging kunnen volgen indien de zorgverantwoordelijke stelt dat een langere opname noodzakelijk is. Dit doet de zorgverantwoordelijke op grond van art. 7:11 Wvggz.

Het beroep tegen de crisismaatregel is neergelegd in art. 7:6 Wvggz. De reden van de invoering van het beroep is het belang dat de wetgever voor de betrokkene wil waarborgen om een oordeel te kunnen

---

³ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399, nr. 3, p. 27

⁴ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399, nr. 3, p. 27

⁵ Grondwet en internationale rechtsorde, denederlandsegrondwet.nl

vragen over de rechtmatigheid van de beslissing van de burgemeester. Het gaat dus om een rechtmatigheidstoets. Mede gelet op de eisen die het EVRM stelt aan toegang tot de rechter bij vrijheidsbeneming van personen met een psychische stoornis, is het wenselijk dat de betrokkene met een rechtsmiddel tegen de crisismaatregel kan opkomen.⁷

De rechtsgang van het beroep uit art. 7:6 Wvggz doet denken aan de beroepsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), maar de in art. 8:72 Awb opgesomde mogelijkheden in geval van gegrondverklaring (bijvoorbeeld: vernietiging van het besluit) zijn in de Wvggz-context niet aan de orde. Het enige wat de betrokkene kan bereiken met het beroep tegen de crisismaatregel is een verklaring voor recht. Indien de betrokkene uit is op een schadevergoeding, dan kan deze worden verkregen via de bijzondere schadevergoedingsprocedure. Voorheen – dat wil zeggen: voor 1 januari 2020 – kon de betrokkene alleen een verzoek tot schadevergoeding instellen.⁸

Met de invoering van het beroep tegen de crisismaatregel wordt de rechtseenheid bevorderd en de positie van de betrokkene versterkt.⁹

Het verzoek tot schadevergoeding tegen een onrechtmatig genomen crisismaatregel vindt zijn basis in art. 10:12 Wvggz. Indien de wet niet in acht is genomen bij het nemen van een crisismaatregel kan de betrokkene of de vertegenwoordiger van de betrokkene op grond van art. 10:12 lid 1 Wvggz door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de rechter verzoeken om schadevergoeding.

1.3 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om de rechtbank Noord-Holland locatie Haarlem sectie Familie- en Jeugd (hierna: rechtbank Haarlem) te adviseren over de verhouding van het beroep ten opzichte van crisismaatregel. Om het advies zo concreet mogelijk te maken, is tevens onderzocht hoe vaak een verzoek tot schadevergoeding gelijktijdig met beroep tegen de crisismaatregel wordt ingesteld. Hiertoe zijn juridische middelen bestudeert zoals de literatuur en wetgeving. Daarnaast zijn de uitspraken van rechtbanken in Nederland vergeleken. Tot slot zijn er interviews gehouden met één rechter en vier (senior) juridisch medewerkers van de rechtbank Haarlem. Op basis van dit onderzoek zal het voor de rechtbank Haarlem duidelijk worden wat het beroep inhoudt, wat de verhouding is tot het schadevergoedingsverzoek, op welke gronden voornamelijk beroep wordt ingesteld en hoe dit in de praktijk uitpakt. Voorts zal duidelijk worden welke situaties problemen opleveren en welke oplossingen hiervoor kunnen worden aangedragen.

---

⁷ Kamerstukken 11, 209/10, 32 399, nr. 3, p. 27

⁸ Dijkers NJB, 2019/768, p. 3

⁹ Kamerstukken 11, 2009/10, 32 399, nr. 3, p. 27

1.4 Centrale vraag

De centrale vraag voor dit onderzoek luidt als volgt:

‘Welk advies kan aan de rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem, afdeling Familie- en Jeugd, worden gegeven over de beroeps- en schadevergoedingsprocedure ten aanzien van de genomen crisismaatregel op grond van de Wvggz volgens literatuur, wet- en regelgeving, jurisprudentie en interviews?’

1.4.1 Deelvragen

De deelvragen die daarbij zijn opgesteld zijn deels theoretisch en deels praktisch. De theoretische deelvragen zijn uitgewerkt op basis van literatuuronderzoek en onderzoek in de wet- en regelgeving. De praktische deelvragen zijn uitgewerkt aan de hand van jurisprudentie en interviews met rechters en (senior) juridisch medewerkers van de rechtbank Haarlem.

Theoretische deelvragen:

1. Wat houdt de procedure uit de Wvggz blijkens wet- en regelgeving en literatuur in?
2. Wanneer is er sprake van een crisismaatregel waar beroep tegen kan worden ingesteld en wat betekent dit voor de opgelegde maatregel en de eventuele machtiging tot voorzetting van de crisismaatregel blijkens wet- en regelgeving en literatuur?

Praktische deelvragen:

3. Hoe beslissen de rechtbanken in Nederland op het beroeps- en schadevergoedingsverzoek tegen de opgelegde crisismaatregel blijkens jurisprudentie?
4. Welke afwegingen maken rechters van de rechtbank Haarlem wanneer een beroep tegen de crisismaatregel en de machtiging tot de voorzetting hiervan wordt ingediend blijkens interviews?

1.5 Onderzoeksmethodes

Voor de beantwoording van de deelvragen worden verschillende onderzoeksmethodes gebruikt.

1.5.1 Methode deelvraag 1

Deelvraag 1 betreft een theoretisch gerichte deelvraag. Er is dan ook gebruik gemaakt van een literatuuronderzoek. Daarnaast is wet- en regelgeving geraadpleegd. Om het onderzoek betrouwbaar en valide te maken is het belangrijk dat er meerdere bronnen worden geraadpleegd.

Voor de beantwoording van deze deelvraag is de handleiding ‘De wet verplichte ggz handleiding voor de praktijk’ van mr. dr. R.B.M. Keurentjes geraadpleegd. Naast voornoemde handleiding van Keurentjes, de wet zelf en de Memorie van Toelichting op de Wvggz, zijn er geen andere bronnen waaruit meer of andere informatie over de Wvggz kan worden gehaald. Dit heeft onder meer te maken

met de omstandigheid dat de Wvggz pas zeer recent is ingevoerd. Toch maakt het beperkt aantal geraadpleegde bronnen, het onderzoek niet minder betrouwbaar of mindervalide. Keurentjes is immers een autoriteit op het gebied van dwang in de zorg. Hij heeft als seniorrechter A een ruime expertise opgebouwd op het gebied van de Wet Bopz en heeft meerdere (hand)boeken over dwang in de zorg geschreven. Keurentjes was lid van de begeleidingscommissie van de eerste en de tweede evaluatie van de wet Bopz en voorzitter van de derde evaluatiecommissie Wet Bopz.¹⁰ Ook is Keurentjes lid van diverse expertgroepen inzake de implementatie van de Wvggz. Hij is bovendien al jaren verplichte zorg-rechter van de Wvggz.¹¹

Het is belangrijk om de essentiële onderdelen uit de Wvggz in logische volgorde uiteen te zetten om deelvraag 1 te beantwoorden: Zo is het volgende beschreven:

1. De Wvggz en uitgangspunten;
2. De actoren in de Wvggz;
3. De verplichte zorg;
4. Belangrijke documenten;
5. De rechtsmiddelen.

Er is gekozen voor deze onderwerpen omdat aan de hand van deze onderwerpen een goed beeld kan worden geschilderd van de Wvggz. Daarnaast komen deze onderwerpen telkens terug in het onderzoek. De onderwerpen zijn verwerkt in hoofdstuk 2 ‘de Wvggz procedure’ en zullen per onderwerp in een paragraaf worden uitgewerkt.

Dit is een kwalitatief onderzoek aangezien er meerdere bronnen worden geraadpleegd. Daarnaast is dit de beste manier om de eerste deelvraag te beantwoorden omdat de literatuur met daarbij de wet- en regelgeving de basis vormen van de procedure uit de Wvggz.

1.5.2 Methode deelvraag 2

Ook deze vraag is theoretisch gericht. Bij de beantwoording van deze vraag is gebruik gemaakt van wet- en regelgeving, de Memorie van Toelichting, de tweede nota van wijziging, de handreiking van de crisismaatregel en de ‘de wet verplichte ggz handleiding voor de praktijk’. Daarnaast zijn er twee in de databank van Kluwer Navigator gevonden commentaren op art. 7:6 Wvggz bestudeerd en beschreven. Deze commentaren zijn gevonden na het invoeren van de zoekterm “art. 7:6 Wvggz” in de zoekbalk van voornoemde databank. Door de bestudering van deze commentaren kwam het artikel ‘de wetgever als verwarde man’, dat gepubliceerd is in het Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, naar boven. Tot slot is de brochure van het ministerie van Volksgezondheid welzijn en sport bestudeerd.

---

¹⁰ Mr. dr. Rob Keurentes, kerkebosch.nl

¹¹ Beroepsgegevens en nevenbetrekkingen Rechterlijke Macht ‘dhr. mr. dr. R.B.M. Keurentjes’, ors.openstate.eu

De crisismaatregel en de procedure die daarbij hoort is uitgelegd in het derde hoofdstuk van dit onderzoeksrapport. Dit hoofdstuk begint met een voorbeeld waarin er sprake was van een crisissituatie. Vervolgens wordt er ingegaan op de beroepsprocedure én de schadevergoedingsprocedure. De rechtbank Haarlem ervaart namelijk dat een beroepsverzoek vaak gecombineerd wordt ingesteld met een verzoek tot schadevergoeding. Om tot een goede beantwoording van deze deelvraag te komen is het belangrijk te begrijpen wat de crisismaatregel inhoudt en aan welke vereisten moet zijn voldaan wil de maatregel kunnen worden opgelegd. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende onderwerpen:

1. De crisismaatregel;
2. De procedure;
3. Het beroep tegen de crisismaatregel;
4. Schadevergoeding.

Voor het vak ‘gespreksvoering’ is een interview afgenomen met de Wvggz-coördinator van de rechtbank Haarlem over het beroep tegen de crisismaatregel. Het interview is terug te vinden in bijlage 3. Tijdens dit interview zijn problemen rondom de beroeps- en schadevergoedingsprocedure naar voren gekomen. Deze zijn verwerkt in de paragrafen ‘het beroep tegen de crisismaatregel’ en de ‘schadevergoeding’ in hoofdstuk 3. Het interview is gebruikt als primaire bron. Ook zijn artt. 5 en 6 jo. 13 EVRM bij de beantwoording van deze deelvraag aan bod gekomen. Hiermee wordt duidelijk wat de rechten van de betrokkene zijn en hoe de beroepsprocedure hieraan tegemoetkomt.

Met deze deelvraag is duidelijk geworden wat de crisismaatregel inhoudt en hoe het beroep kan worden ingesteld. Daarnaast is duidelijk geworden waarom het beroep is ingevoerd en hoe dit zich heeft ontwikkeld in de praktijk. Tot slot wordt duidelijk dat de schadevergoedingsprocedure een belangrijke rol speelt in het kader van het beroep tegen de crisismaatregel.

Dit is een kwalitatief onderzoek. Eerst zijn artt. 7:7 en 7:7 en 7:6 en 10:12 Wvggz bestudeerd en uitgewerkt. Vervolgens is de Memorie van Toelichting, die uitleg geeft over de artikelen, en ‘de wet verplichte ggz handleiding voor de praktijk’ toegepast. Ook is de brochure van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestudeerd. Door de bestudering van de commentaren van gerenommeerde juristen in Tekst & Commentaar op art. 7:6 Wvggz, het artikel uit de NVvR en de tweede nota van wijziging zijn de eventuele problemen rondom het beroep aangekaart. Tot slot zijn de artikelen uit het EVRM toegepast.

Dit is de beste manier geweest om deelvraag 2 te beantwoorden omdat de procedure van de crisismaatregel zijn basis vindt in de Wvggz en Kamerstukken. Deze worden ondersteund door de commentaren en bepalingen van het EVRM.

1.5.3 Methode deelvraag 3

Voor de beantwoording van deze deelvraag is een jurisprudentieonderzoek gedaan. Hiervoor zijn uitspraken van verschillende rechtbanken in Nederland geanalyseerd en met elkaar vergeleken. De uitspraken die zijn gebruikt zijn te vinden in de databanken van www.rechtspraak.nl en Kluwer Navigator. Als zoekcriteria zijn ‘art. 7:6 Wvggz’ en ‘crisismaatregel Wvggz’ gebruikt. De uitspraken zijn geanalyseerd over de periode februari 2020 tot mei 2020. Voor deze periode is gekozen omdat de Wvggz per 1 januari 2020 in werking is getreden en er – gelet op de termijnen die voor het beroep tegen de crisismaatregel gelden – vóór 1 februari 2020 geen uitspraken (kunnen) zijn geweest. De einddatum van 1 mei 2020 hangt samen met de datum van 16 juni 2020 waarop dit onderzoek afgerond dient te zijn en de tijd die nodig was om de jurisprudentie te analyseren en te verwerken in het onderzoek.

Er is een vergelijkend en kwalitatief onderzoek verricht gelet op de diversiteit van de uitspraken. De jurisprudentie is geanalyseerd aan de hand van topics. Op deze manier is in kaart gebracht om welke reden(en) het beroep is ingesteld, welke factoren hierbij een rol hebben gespeeld, hoe vaak het beroep tegen de crisismaatregel gecombineerd is met een verzoek tot schadevergoeding en hoe de overwegingen van de rechtbanken in Nederland luiden. De uitspraken zijn verwerkt in een jurisprudentie-analyseschema, dat als bijlage 2 bij dit onderzoek is gevoegd.

Door te onderzoeken waarom het beroep wordt ingesteld is duidelijk geworden waar fouten worden gemaakt. Het is mogelijk dat er verschillende factoren zijn waardoor het beroep telkens wordt ingesteld. Dit hoeft niet aan de rechtbank te liggen maar kan ook op gemeentelijk niveau zijn. Wel moeten de rechtbanken de verzoeken behandelen en kan er wellicht een aanbeveling worden gedaan aan de rechtbank om het bijvoorbeeld op gemeentelijke niveau beter te laten verlopen. Tot slot is er met deze deelvraag antwoord gegeven op de vraag hoe vaak er een schadevergoedingsverzoek bij het beroepsverzoek zit. Dit is een aparte procedure in de Wvggz is. Als dit bijna altijd wordt gedaan rijst de vraag waarom er twee aparte artikelen zijn met twee aparte procedures. Het ligt voor de hand dat dit extra tijd kost en onnodige druk legt op de rechtbank.

De uitspraken die met elkaar zijn vergeleken zijn toegevoegd in bijlage één. De topics waarop deze zijn geanalyseerd zijn als volgt:

1. Reden waarom beroep is ingesteld door de betrokkene;
2. Is er een verzoek tot schadevergoeding bij het beroepsverzoek?;
3. Toetscriteria van de rechter;
4. Beslissing.

De bevinden zijn uitgewerkt in hoofdstuk 4 ‘resultaten’. De topics worden elk verwerkt in een aparte paragraaf. Tot slot is uit deze analyse een conclusie getrokken. Voor deze topics is gekozen omdat

deze onderwerpen terugkomen in iedere uitspraak en omdat op deze manier in kaart kan worden gebracht hoe de rechter toetst in verschillende situaties.

Jurisprudentie-onderzoek is de beste manier geweest om deelvraag drie te beantwoorden. Er is in kaart gebracht hoe de rechters uit Nederland beslissen omtrent dit onderwerp en welke situaties zich voordoen. Dit kan alleen door middel van een jurisprudentie-onderzoek. De overwegingen kunnen op deze manier in kaart worden gebracht met alle factoren die daarbij meegespeeld hebben. Hieruit is afgeleid of er een vaste lijn uit de jurisprudentie is ontstaan. Dit maakt het onderzoek meer valide en betrouwbaar.

1.5.4 Methode deelvraag 4

Deze deelvraag is praktijkgericht. Er zijn een interviews afgenomen met één rechter en vier (senior) juridisch medewerkers van de rechtbank Haarlem die Wvggz-zaken behandelen. Voor het interviewen van personen die in verschillende functies werkzaam zijn, is bewust gekozen omdat daarmee de beroeps- en schadevergoedingsprocedure vanuit verschillende invalshoeken wordt bekeken. Rechters oordelen over het ingestelde beroep tegen de crisismaatregel en het verzoek tot schadevergoeding, terwijl de (senior) juridisch medewerkers de beroeps- en schadevergoedingszaken voorbereiden voor de rechters en de beslissingen van de rechters uitwerken in een beschikking. Middels de interviews wordt inzichtelijk gemaakt hoe rechters en (senior) juridisch medewerkers over de beroeps- en schadevergoedingsprocedure denken, welke problemen zij ervaren en op welke wijze de huidige werkwijze met betrekking tot het beroep tegen de crisismaatregel en de schadevergoedingsmaatregel kan worden verbeterd. Hoewel het aanvankelijk de bedoeling was om meerdere rechters (in ieder geval vier) te interviewen en verschillende rechters ook herhaaldelijk zijn gevraagd om deel te nemen aan het onderzoek, heeft er slechts één rechter gereageerd. Dat er slechts een rechter heeft gereageerd heeft te maken met de toegenomen werkdruk bij de rechtbank Haarlem – en in het bijzonder bij de rechters – als gevolg van de coronacrisis.

De vragen die de respondenten zijn gesteld tijdens het interview zijn gericht op de beroeps- en schadevergoedingsprocedure en vinden hun oorsprong in een eerder met mevrouw D. Sinnige, werkzaam als coördinator Wvggz-zaken (voorheen: Bopz-coördinator) bij de rechtbank Haarlem, gehouden interview zoals hiervoor in paragraaf 1.5.2 reeds uiteen is gezet. Uit het interview komt naar voren het instellen van beroep tegen de crisismaatregel vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Ook komt uit het interview met mevrouw D. Sinnige naar voren dat het beroep tegen de crisismaatregel eigenlijk weinig voor de betrokkene oplevert, terwijl een verzoek daartoe wel één tot twee keer per week wordt ingediend, en dat tijdens de behandeling van beroep tegen de crisismaatregel tijdens de zitting blijkt dat gemeente, en in het bijzonder de burgemeester, vaak niet lijkt te begrijpen hoe de beroepsprocedure in elkaar zit. Dit interview wordt dan ook meegenomen in de analyse van de overige respondenten. Met mevrouw D. Sinnige is geen nieuw interview afgenomen

omdat dit een herhaling van zetten zou opleveren. De aan de respondenten (rechter en vier (senior) juridisch medewerkers) gestelde vragen zijn bijgevoegd in bijlage 4.

De interviews zijn geanalyseerd aan de hand van topics. De analyse geeft inzicht in de problemen waar de respondenten tijdens de procedure van de crisismaatregel en het beroep tegen de crisismaatregel aanlopen. Voorts volgt uit de analyse of de rechters en (senior) juridisch medewerkers hier verschillend over denken. Het analyseschema is te vinden in bijlage 5 en de transcripten van de interviews de in bijlage 6. In het resultatenhoofdstuk zijn de bevindingen op grond van de gehouden interviews nader uitgewerkt. De conclusies die hieruit getrokken kunnen worden zijn verwerkt in hoofdstuk 5.

De topics aan de hand waarvan de interviews zijn geanalyseerd zijn:

1. Toevoeging aan procedure;
2. Nut van het beroep;
3. Samenvoegen van verzoeken;
4. Problemen bij gemeentes en verbeterpunten.

Er is voor deze topics gekozen omdat deze het best weergeven hoe de rechter en de (senior) juridisch medewerkers denken over de onderwerpen die uit de jurisprudentie naar boven zijn gekomen. De eerste drie topics zijn elk uitgewerkt in een aparte paragraaf. De uitwerking van topic 4 ‘problemen bij de gemeentes en verbeterpunten’ is meegenomen bij de uitwerking van de andere topics.

Vanwege de coronacrisis zijn de interviews met de respondenten schriftelijk, dat wil zeggen: per e-mail, afgenomen. Dit was onder de omstandigheden die de coronacrisis met zich meebracht, het hoogst haalbare. De rechtbank is een tijdlang gesloten geweest, waardoor het mondeling afnemen van interviews feitelijk onmogelijk was. De rechtbank is inmiddels weer open, maar er wordt nog steeds zoveel mogelijk vanuit huis gewerkt. De werkdruk is enorm hoog. Vanuit de rechtbank is het signaal gekomen dat rechters en (senior) juridisch medewerkers voorlopig geen tijd hebben om mondeling geïnterviewd te worden.

Hoofdstuk 2: De Wvggz procedure

In dit hoofdstuk wordt het doel van de Wvggz uitgelegd. Daarnaast wordt uitgelegd welke actoren bij de Wvggz procedure betrokken zijn en wat daarin hun rol is. Ook worden de vormen van verplichte zorg en de belangrijke documenten die daarbij nodig zijn toegelicht. Tot slot wordt kort ingegaan op de rechtsmiddelen die de betrokkene kan instellen op basis van de Wvggz.

2.1 De Wvggz

Zoals in hoofdstuk 1 reeds uiteen is gezet, is de Wvggz de opvolger van de Wet Bopz. Sinds 1 januari 2020 is de Wvggz geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving.¹² De Wet Bopz is vervangen door de Wvggz omdat de Wet Bopz niet meer voldeed aan de eisen van deze tijd. De laatste jaren is namelijk gebleken dat er voor de ambulante psychiatrie een steeds belangrijkere rol is weggelegd. In de Wvggz is ambulante psychiatrie het uitgangspunt terwijl in de Wet Bopz juist de gedwongen opname centraal stond. Hiermee is gelijk het grootste verschil tussen de Wvggz en de Wet Bopz gegeven.¹³

2.1.2 Uitgangspunt en doel

Het uitgangspunt van de Wvggz is het beginsel van vrijwillige zorg. Onvrijwillige zorg moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Verplichte zorg aanbieden is het uiterste middel dat kan worden overwogen en dit kan alleen wanneer de mogelijkheden van vrijwillige zorg zijn uitgeput. Pas wanneer hiervan sprake is mag over worden gegaan tot onvrijwillige zorg. Een ander uitgangspunt van de Wvggz betreft de veiligheid. Het gaat hierbij om veiligheid in algemene zin, waaronder wordt verstaan de veiligheid van de betrokkene, maar ook de veiligheid van iedereen die met de toepassing van verplichte zorg is belast.¹⁴

De Wvggz beoogt een aantal doelstellingen te realiseren. Allereerst de rechtspositie van de betrokkene te verbeteren.

Een tweede doel is om dwang te voorkomen en de duur van de dwang te beperken. Dit kan met de nieuwe wet gemakkelijker worden gerealiseerd omdat de door de rechter te verlenen zorgmachtigingen en de daarin genoemde vormen van verplichte zorg ook – en bij voorkeur – ambulant kunnen worden verleend. Indien een gedwongen opname toch van belang blijkt, gaat dit om een verblijf in een instelling zoals een psychiatrisch ziekenhuis.

Het derde doel is het verhogen van de kwaliteit van verplichte zorg. Deze kwaliteit wordt enerzijds bevorderd door de procedurele eisen in de Wvggz en anderzijds gewaarborgd door de verplichting om de verplichte zorg op basis van een richtlijn te verlenen.

---

¹² *Stb.* 2019, 198

¹³ Keurentjes 2019, p. 15

¹⁴ Keurentjes 2019, p. 28

Het vierde doel is een integrale benadering van zorg op maat. De Wvggz introduceert een zorgmachtiging op maat. Nazorg valt hier ook onder. De voorgestelde zorgmachtiging strekt niet langer alleen tot opname in een accommodatie, maar bepaalt welke vormen van verplichte zorg ten aanzien van de betrokkene gelegitimeerd zijn.

Tot slot leidt de Wvggz tot een betere rolverdeling tussen de actoren die betrokken zijn bij de verplichte zorg.¹⁵

2.2. Actoren in de Wvggz

Er zijn verschillende actoren betrokken binnen de Wvggz procedure. Elk van de actoren heeft een eigen rol om de procedure zo goed mogelijk te laten verlopen. In deze paragraaf wordt de definitie van de belangrijkste actoren uitgelegd.

2.2.1 Betrokkene en derden

De betrokkene is de persoon die behandeling of verplichte zorg krijgt opgelegd. Een van de uitgangspunten uit de Wvggz is dat er zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de voorkeuren van de betrokkene. De wils(on)bekwaamheid van de betrokkene kan een rol spelen, in dat geval hoeft er geen rekening te worden gehouden met de wensen van de betrokkene. Het is echter wel van belang dat in deze situatie de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid in acht worden genomen bij de bepaling in welke vorm verplichte zorg zal worden toegepast.¹⁶

Onder derden wordt verstaan: familie, de naasten en de huisarts van de betrokkene. Deze worden gezien als degenen die het meest betrokken worden bij de uitvoering van de verplichte zorg. Zo worden zij betrokken bij het evalueren, maar zij worden ook voldoende geïnformeerd gedurende de behandeling. Niet iedereen die verplichte zorg behoeft, wil dat zijn familie of naasten hierbij worden betrokken en ook met deze wens dient dan rekening te worden gehouden.¹⁷

2.2.2 Het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders (hierna: college van B&W) is onderdeel van de gemeente en draagt zorg voor het in behandeling nemen van meldingen van personen voor wie de noodzaak tot geestelijke gezondheidszorg zou moeten worden onderzocht. Zij verricht het onderzoek naar die noodzaak en informeert bij degene die een melding heeft gedaan. Zo nodig dient het college van B&W op grond van art. 5:1 Wvggz een aanvraag in voor de voorbereiding van een verzoekschrift voor een zorgmachtiging bij de officier van justitie.

---

¹⁵ Kamerstukken 11, 32 399, nr. 3, p. 1 en 2

¹⁶ Keurentjes 2019, p. 29

¹⁷ Keurentjes 2019, p. 29

2.2.3 De officier van justitie

De officier van justitie vertegenwoordigt het OM. De officier van justitie kan op basis van art. 5:1 Wvggz op eigen initiatief of op aanvraag van het college van burgemeester en wethouders besluiten een verzoekschrift voor een zorgmachtiging voor te bereiden.

2.2.4 De geneesheer-directeur

De geneesheer-directeur is belast met de zorg voor de algemene gang van zaken op geneeskundige gebied in het psychiatrische ziekenhuis. De geneesheer-directeur is zoals gesteld in art. 1:1 lid 1 sub i Wvggz aangewezen door en in dienst van de zorgaanbieder en verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken op het terrein van zorg en de verlening van verplichte zorg.

2.2.5 De commissie

Deze commissie is geïntroduceerd bij de invoering van de Wvggz en neemt onder andere wettelijke taken van het OM over.

De samenstelling van deze commissie is als volgt:

- een jurist;
- een psychiater;
- een arts voor verstandelijk gehandicapten;
- een geriater of;
- een orthopedagoog.

Deze dienen op een effectieve en kwalitatieve wijze een advies te geven over de gewenste zorg op maat. De commissie dient ervoor te zorgen in belangrijke mate een bijdrage te leveren aan een betere uitvoering van de regeling voor gedwongen zorg. Door deskundige voorbereiding van de commissie zal de rechter zich niet met medische details bezig hoeven te houden.¹⁸

2.2.6 De rechter

Aan de rechter is een cruciale rol toebedeeld bij de toetsing en legitimatie van verplichte zorg. Het uitgangspunt is dat de rechter vanuit zijn onafhankelijke positie vooraf toetst of voldaan is aan de criteria voor verplichte zorg. Een toetsing vooraf geldt niet in de noodsituatie van een crisismachtiging.¹⁹

2.2.7 De advocaat

De advocaat verleent aan de betrokkene bijstand tijdens procedure. Betrokkene zal als gevolg van zijn psychische stoornis niet in alle gevallen in staat zijn om op adequate wijze voor zijn eigen belangen op te komen. De advocaat moet de gelegenheid krijgen om zijn standpunt mondeling of schriftelijk aan de

---

¹⁸ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 17

¹⁹ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 20

commissie of rechter kenbaar te maken. Het is wenselijk dat de betrokkene al bijstand krijgt van een advocaat in de fase voordat een verzoek is ingediend.²⁰

2.2.8 De burgemeester

De burgemeester heeft een belangrijke rol bij de beslissing over tijdelijke verplichte zorg in crisissituaties. De burgemeester, als bewaker van de openbare orde en veiligheid, moet kunnen optreden in crisissituaties. Hij kan dan ook in zijn gemeente ten aanzien van personen die zich bevinden in een crisissituatie een crisismaatregel nemen.²¹

2.2.9 De politie

De politie speelt op een aantal momenten een rol bij de uitvoering van de Wvggz. De politie is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid van de burgers.

De politie krijgt bij haar werkzaamheden regelmatig te maken met verwarde personen die geen ernstige strafbare feiten hebben gepleegd, maar wel de veiligheid van andere personen in gevaar kunnen brengen. Dit kan het gevolg zijn van een psychische stoornis, maar ook van overmatig gebruik van alcohol, drugs of medicijnen. De politie zal dan de hulp van deskundigen moeten inroepen om te kunnen beoordelen wat er verder met deze persoon moet gebeuren. In deze crisissituaties is het van belang dat de politie over de noodzakelijke bevoegdheden beschikt om adequaat op te kunnen treden en te ondersteunen bij het verlenen van verplichte zorg.²²

2.2.10 De zorgverantwoordelijke

De zorgverantwoordelijke is de arts die de hoofdverantwoordelijkheid draagt voor de behandeling zoals neergelegd in art. 1.1 Wvggz. De taak van zorgverantwoordelijke zal voornamelijk worden uitgevoerd door de psychiater. Deze is verantwoordelijk voor het opstellen van het zorgplan en voor de uitvoering van de verplichte zorg nadat hij daartoe is gemachtigd door middel van een zorgmachtiging of crisismaatregel.

Aangezien de commissie als verzoeker zal optreden kan de zorgverantwoordelijke zich tijdens de zitting beperken tot een toelichting op het zorgplan dat hij heeft opgesteld. Hiermee wordt voorkomen dat zijn relatie als behandelaar met de betrokkene onnodig verstoord raakt door een onzuivere rolverdeling. Op deze manier krijgt de zorgverantwoordelijke de ruimte zich volledig te concentreren op zijn belangrijkste taak, namelijk het verlenen van zorg.²³

2.3 Verplichte zorg

Wanneer alle mogelijkheden om in het vrijwillig kader zorg voor de betrokkene te dragen zijn uitgeput, kan het noodzakelijk zijn om een vorm van verplichte zorg op te leggen. Het is belangrijk dat er een uitvoerige regeling is omdat het hier gaat om ingrijpende maatregelen, die tegen de wil van de

---

²⁰ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 24

²¹ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 21

²² Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 21

²³ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 22

betrokkene genomen kunnen worden en die diep ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene.²⁴

De verplichte zorg kan zoals gesteld in art. 3:4 Wvggz in verschillende situatie worden verleend. Deze zijn als volgt:

- een crisissituatie af te wenden;
- ernstig nadeel af te wenden;
- de geestelijke gezondheid van de betrokkene te stabiliseren;
- de geestelijke gezondheid van de betrokkene dusdanig te herstellen dat hij zijn autonomie zoveel mogelijk herwint;
- het stabiliseren of herstellen van de fysieke gezondheid van de betrokkene in het geval diens gedrag als gevolg van zijn psychische stoornis leidt tot ernstig nadeel.

2.3.1 Vormen van verplichte zorg

Er zijn twee procedures in de Wvggz te onderscheiden: de procedure voor de zorgmachtiging en de spoedprocedure. In art. 3:1 Wvggz zijn de machtigingen waar verplichte zorg onder wordt verstaan neergelegd, te weten:

- de zorgmachtiging;
- de crisismaatregel;
- de machtiging tot voorzetting van de crisismaatregel;
- de beslissing tot tijdelijke verplichte zorg voorafgaand aan een crisismaatregel;
- de beslissing tot tijdelijk verplichte zorg in een noodsituatie.

De zorgmachtiging valt onder de algemene procedure. De crisismaatregel, de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel, de beslissing tot tijdelijk verplichte zorg voorafgaan aan een crisismaatregel en de beslissing tot tijdelijk verplichte zorg volgen de spoedprocedure.

Dit is geen uitputtende opsomming van verschillende vormen van zorg die kunnen worden toegepast. De zorg die kan worden verleend is niet beperkt tot zorg in de zin van een medische behandeling gericht op het wegnemen van de psychische stoornis. Afhankelijk van de aard en ernst van de psychische stoornis zullen het behandel doel en de daarbij behorende interventies verschillen. In ieder individueel geval zal de noodzaak en effectiviteit moeten worden getoetst, zowel bij de voorbereiding als de uiteindelijke toepassing van de zorg.²⁵

In hoofdstuk 2 wordt de spoedprocedure uitgebreid toegelicht. Aangezien de procedure voor de zorgmachtiging voor dit onderzoek niet van belang is wordt hier verder niet op ingegaan.

---

²⁴ Keurentjes 2019, p. 85

²⁵ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399, nr. 3, p. 55

2.3.2 Voorwaarden voor verplichte zorg

De verplichte zorg kan alleen worden verleend wanneer het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis leidt tot ernstig nadeel.

De voorwaarden die art. 3:3 Wvggz stelt om verplichte zorg op te leggen zijn als volgt:

- er is geen mogelijkheid voor zorg op basis van vrijwilligheid;
- er zijn voor de betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect;
- het verlenen van verplichte zorg, gelet op het beoogde doel van verplichte zorg, is evenredig;
- redelijkerwijs is te verwachten dat het verlenen van verplichte zorg effectief is.

Deze lijst van voorwaarden is limitatief. Alleen als aan deze voorwaarden is voldaan mag de verplichte zorg worden toegepast.²⁶

2.4 Belangrijke documenten

Indien verplichte zorg aan de orde is, zijn er twee belangrijke documenten die onderdeel zijn van de procedure, namelijk de medische verklaring en het zorgplan. De rechter zal mede op basis van deze documenten een goede afweging kunnen maken in zijn beslissing om al dan niet verplichte zorg op te leggen.

2.4.1 Inhoud medische verklaring

De medische verklaring is het document dat de basis vormt voor de officier van justitie om een afweging te maken of hij een verzoek zal indienen bij de rechter om een zorgmachtiging af te geven. Hierin staat beschreven of aan de eisen die de wet stelt voor verplichte zorg is voldaan.²⁷

Een medische verklaring wordt afgegeven door een psychiater. Door de eis te stellen dat de medische verklaring opgesteld wordt door een psychiater is deze bepaling in lijn met art. 5 lid 1 sub 5 EVRM. Dit artikel bepaalt namelijk dat niemand zijn vrijheid mag worden ontnomen behalve als er sprake is van een wettelijk voorgeschreven procedure. De rechtmatige vrijheidsbeneming van personen ter voorkoming van de verspreiding van de geestesziekte is hier onderdeel van. Het is dus van belang dat de psychiater aangeeft in de medische verklaring waarom hij vindt dat de daarin opgenomen vormen van zorg noodzakelijk zijn en dat deze voldoen aan de hierboven genoemde criteria.²⁸

2.4.2 Het zorgplan

Naast de medische verklaring is er nog een belangrijk document dat onderdeel uitmaakt van het verzoekschrift van verplichte zorg, namelijk het zorgplan.²⁹ De zorgverantwoordelijke stelt dit plan op basis van art. 5:12 lid 1 Wvggz samen met de betrokkene op.

---

²⁶ Keurentjes 2019, p. 24

²⁷ Keurentjes 2019, p. 48

²⁸ Keurentjes 2019, p. 49

²⁹ Keurentjes 2019, p. 50

Voor het vaststellen van het zorgplan moet de zorgverantwoordelijke overleg plegen met enkele belanghebbenden. Zo pleegt hij overleg met relevante familie of naasten, de eventuele zorgverleners en zo mogelijk met de huisarts van de betrokkene. Deze personen laten weten hoe zij denken over de situatie van de betrokkene.³⁰

Het is zaak voor de zorgverantwoordelijke dat hij goed gemotiveerd aangeeft welke vormen van verplichte zorg noodzakelijk zijn en binnen welke termijn. Een deugdelijke onderbouwing hiervan kan discussie daarover tijdens de zitting, waarop de rechter het verzoekschrift moet beoordelen, voorkomen of in ieder geval beperken.³¹

2.5 De rechtsmiddelen

Uit art. 13 EVRM vloeit voort dat eenieder het recht heeft om een rechtsmiddel in te stellen. In deze paragraaf wordt kort ingegaan welke rechtsmiddelen de Wvggz kent.

Als de betrokkene het niet eens is met de beslissing van de rechter of burgemeester kan hij tegen die beslissing beroep of hoger beroep instellen volgens de daarvoor geldende regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Als de betrokkene het niet eens is met de wijze waarop de verplichte zorg wordt verleend of hij van mening is dat de verplichte zorg niet gelegitimeerd is op grond van de crisismaatregel of zorgmachtiging, dient hij gebruik te maken van de klachtenprocedure.

Daarnaast maakt de Wvggz het mogelijk dat beroep kan worden ingesteld tegen de crisismaatregel. Tevens kan schadevergoeding worden gevraagd bij de rechter indien de regels van de Wvggz niet in acht zijn genomen bij een crisismaatregel of de zorg voorafgaand aan een crisismaatregel en indien de commissie of de rechter de wet niet in acht genomen heeft.³²

Er zijn dus drie rechtsmiddelen in de Wvggz te onderscheiden:

- de klachtenprocedure;
- de beroepsprocedure;
- de schadevergoedingsprocedure.

De klachtenprocedure is voor dit onderzoek niet van belang omdat dit niet van toepassing is op de crisismaatregel. Op de klachtenprocedure zal verder niet op in worden gegaan. De beroepsprocedure en de schadevergoedingsprocedure zullen worden uitgewerkt in hoofdstuk 3.

---

³⁰ Keurentjes 2019, p. 51

³¹ Keurentjes 2019, p. 52

³² Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 27 en 28

Hoofdstuk 3: De crisismaatregel en het beroep daartegen

Adam Test is een jongeman van begin 20 die sinds een aantal weken op straat leeft. Het is een intelligente jongen. Hij heeft een aantal keer geprobeerd om een academische studie op te pakken, maar door het gedrag dat hij vertoonde, verloor hij telkens zijn kamer die hij huurde in de stad waar hij studeerde.

Ook thuis ging het niet goed. Adam is bekend met psychoses die verergeren bij middelen gebruik. Tijdens een psychose wordt hij heel veeleisend en agressief. Zo heeft bij herhaling zijn moeder en zus mishandeld. Van de agressie in de huiselijke sfeer wordt door moeder en zus telkens geen aangifte gedaan. De laatste keer heeft de burgemeester Adam een huisverbod opgelegd na een agressie-incident. Hij zwerft van stad naar stad op zoek naar een plek.

Adam heeft meermalen het aanbod gekregen om voor zijn verslaving behandeld te worden, maar zijn motivatie voor een dergelijke behandeling is tot op heden ver te zoeken. Hij ontkent het bestaan van een verband tussen het middelen misbruik en zijn recidiverende psychoses. Adam heeft bij herhaling aangegeven geen toestemming te geven om met andere instanties over zijn psychische problemen te overleggen.³³

Niet in alle gevallen kan een procedure voor een zorgmachtiging worden afgewacht. Als een persoon met een psychische stoornis in een ernstige crisissituatie belandt, kan het noodzakelijk zijn dat er direct zorg wordt verleend. De zorgmachtigingsprocedure is niet geschikt om binnen enkele uren verplichte zorg te kunnen verlenen.

Ook in een crisissituatie zal het uitgangspunt blijven dat er in eerste instantie naar alternatieven op basis van vrijwilligheid moeten worden gezocht. Indien blijkt dat verplichte zorg als enige oplossing is overbleven, voorziet de Wvggz in de mogelijkheid dat de burgemeester een crisismaatregel neemt.³⁴

In het vorige hoofdstuk is de procedure van de Wvggz uitgelegd. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de crisismaatregel en het beroep daartegen. Artt. 7:1 jo. 7:5 jo. 7:6 jo. 10:12 Wvggz zijn de basis voor dit hoofdstuk. Eerst zal worden ingegaan op de crisisprocedure. Vervolgens komt het beroep aan bod, er wordt uitgelegd wat de wetgever heeft bedoeld met de invoering hiervan. Ook wordt toegelicht hoe dit zich in de praktijk heeft ontwikkeld binnen de rechtbank Haarlem. Tot slot komt het schadevergoedingsverzoek aan bod.

3.1 De crisismaatregel

De crisismaatregel is een maatregel die genomen kan worden wanneer, gelet op de ernst van de situatie, de tijd ontbreekt om de procedure die leidt tot een zorgmachtiging af te wachten.³⁵ Het doel van de crisismaatregel is dat er verplichte zorg kan worden verleend zodat een crisissituatie kan worden afgewend. De crisissituatie wordt veroorzaakt door iemand, die vermoedelijk lijdt aan een

³³ Adam Test Casusbeschrijving, dwangindezorg.nl

³⁴ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3 p. 76

³⁵ Keurentjes 2019, p. 73

psychische stoornis en daardoor onmiddellijk dreigend ernstig nadeel veroorzaakt of dreigt te veroorzaken voor zichzelf, voor anderen of goederen.³⁶

3.1.1 Crisissituaties

Iedereen kan in beginsel aangeven dat verplichte zorg nodig is. Dit kan worden aangegeven door een derde (familie), burger, zorgverleners of de politie. Het is niet nodig dat er al iets ernstig is gebeurd, de kans daarop is voldoende.³⁷ De startsituatie van een crisismaatregel kan zijn wanneer de betrokkene wordt aangetroffen in een crisissituatie en omstanders, burgers of naasten via 112 de hulpdiensten bellen. Vervolgens komt de politie of de ambulancezorg die de crisisdienst van de GGZ inschakelen. De crisisdienst zorgt voor een beoordeling door een psychiater en deze zal de medische verklaring opstellen. Ook kan het voorkomen dat de betrokkene al ambulante zorg heeft of in een zorginstelling verblijft en daar een crisissituatie ontstaat. In dit geval zal de behandelaar van de betrokkene met de crisisdienst van de GGZ-overleg moeten plegen. Tot slot kan de burgemeester zelf een procedure voor een crisismaatregel starten. Dit is bijvoorbeeld het geval als in een traject voor een zorgmachtiging blijkt dat er sprake is van een crisis. De burgemeester kan dan de crisisdienst inschakelen.³⁸

3.1.2 De crisisdienst

De crisisdienst is meestal onderbracht bij een GGZ-instelling, waarmee zorg wordt geboden aan iedereen die in een psychische crisis raakt. De crisisdienst heeft sociaalpsychiatrische verpleegkundigen en crisisspsychiaters in dienst, die op elk moment van de dag beschikbaar zijn om ondersteuning te bieden. Wanneer de politie iemand treft met ernstig verward gedrag, heeft de crisisdienst de verantwoordelijkheid om de zorg over te nemen en te zorgen voor de gepaste vervolgacties.³⁹

De beoordeling van de crisissituatie kan dus verricht worden door een arts of verpleegkundig specialist in overleg met een psychiater. Indien blijkt dat een crisismaatregel nodig is zal de psychiater zelf verder onderzoek doen. Ook kan de psychiater meteen zelf het volledige onderzoek verrichten.⁴⁰

Zoals gezegd in hoofdstuk 2 vloeit uit art. 5 EVRM voort dat het de psychiater is die de betrokkene zelf moet hebben onderzocht, in een persoonlijk contact moet hebben gezien, gesproken, geobserveerd en op basis daarvan zijn diagnose heeft gesteld. Vervolgens is hij degene die de medische verklaring opstelt, ondertekent en opstuurt naar de burgemeester.⁴¹

Het uitgangspunt is dat de burgemeester pas wordt geraadpleegd voor het nemen van de beslissing als alle informatie verzameld is.⁴² Ondanks dat er een medische verklaring van een psychiater is, neemt de

---

³⁶ Crisismaatregel in de Wet verplichte ggz 'Brochure voor professionals', dwanginzorg.nl, p. 1

³⁷ Crisismaatregel in de Wet verplichte ggz 'Brochure voor professionals', dwanginzorg.nl, p. 1

³⁸ Handreiking crisismaatregel 1.0, dwanginzorg.nl

³⁹ Crisis, psychosenet.nl

⁴⁰ Handreiking crisismaatregel 1.0, dwanginzorg.nl

⁴¹ Keurentjes 2019, p. 74 en 75

⁴² Handreiking crisismaatregel 1.0, dwanginzorg.nl

burgemeester de uiteindelijke beslissing. Ook wanneer de psychiater in de medische verklaring opschrijft dat niet of niet helemaal aan de criteria voor het afgeven van een crisismaatregel is voldaan.⁴³

3.2 De procedure van de crisismaatregel

In de procedure van de crisismaatregel kunnen verschillende behandelingen en vormen van verplichte zorg worden opgelegd. Zoals al eerder in hoofdstuk 2 aan bod is gekomen, heeft de burgemeester een belangrijke rol in deze procedure en aan hem zijn dan ook een aantal verplichtingen opgelegd die in deze paragraaf duidelijk zullen worden.

3.2.1 Vormen van verplichte zorg in de crisissituatie

Evenals de zorgmachtiging, kan de crisismaatregel ook tot andere vormen van verplichte zorg dan opname in een accommodatie strekken. Er kunnen dus minder ingrijpende vormen van verplichte zorg worden verleend om een crisissituatie te voorkomen.⁴⁴ De burgemeester kan alle vormen uit art. 3:2 lid 2 Wvvgz van verplichte zorg opleggen. Dit zijn onder andere:

- Gedwongen behandeling;
- Medicatie;
- Het beperken van bewegingsvrijheid;
- Insluiting;
- Toezicht;
- Opname.

Wel moet alle verplichte zorg voldoen aan de uitgangspunten van de wet en de toets van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid kunnen doorstaan.⁴⁵

3.2.2 Voorwaarden verplichte zorg

De burgemeester kan ten aanzien van een persoon alleen een crisismaatregel nemen in het geval dat:

- Er onmiddellijk dreigend ernstig nadeel is;
- Er een ernstig vermoeden bestaat dat het gedrag van een persoon als gevolg van een psychische stoornis ernstig nadeel veroorzaakt;
- Met de crisismaatregel het ernstig nadeel kan worden weggenomen;
- De crisissituatie dermate ernstig is dat de procedure voor een zorgmachtiging niet kan worden afgewacht;
- Er verzet is tegen zorg.⁴⁶

Aan al deze vereisten moet zijn voldaan wil verplichte zorg worden mogen opgelegd.

---

⁴³ Kamerstukken 11 2015/16, 32 399, nr. 25, p. 173

⁴⁴ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399, nr. 3, p. 76

⁴⁵ Crisismaatregel in de Wet verplichte ggz 'Brochure voor professionals', dwanginzorg.nl, p. 3

⁴⁶ Crisismaatregel in de Wet verplichte ggz 'Brochure voor professionals', dwanginzorg.nl, p. 3

Daarnaast dient de burgemeester op basis van art. 7:2 lid 1 Wvggz een aantal dingen op te nemen zodra hij van mening is dat een crisismaatregel nodig is. Hij vermeldt dan in ieder geval:

- De zorg die noodzakelijk is om de crisissituatie af te wenden;
- De zorgaanbieder, de geneesheer-directeur en de zorgverantwoordelijke die worden belast met de uitvoering van de crisismaatregel en zo nodig de accommodatie;
- De mogelijkheid van advies en bijstand door een patiëntenvertrouwenspersoon;
- Het recht op beroep, bedoel in art. 7:6.

3.3 Verplichtingen van de burgemeester

De burgemeester dient er zorg voor te dragen dat de betrokkene in de gelegenheid wordt gesteld om te worden gehoord. Deze regel vloeit voort uit art. 6 EVRM. Dit hoeft niet door de burgemeester zelf te gebeuren. Ook dient de burgemeester er zorg voor te dragen dat de betrokkene binnen 24 uur wordt bijgestaan door een advocaat. Tevens stuurt de burgemeester een afschrift van zijn beslissing en de medische verklaring aan de betrokkene, de advocaat, de geneesheer-directeur, de inspectie, de officier van justitie, de vertegenwoordiger en de gezinsvoogdij.⁴⁷

3.4 Duur crisismaatregel

Zoals vermeld in hoofdstuk 1 heeft de crisismaatregel zoals gesteld in art. 7:4 Wvggz een duur van ten hoogste drie dagen. De burgemeester bepaalt de duur ervan, in de praktijk zal dit altijd drie dagen zijn. Na afloop van die drie dagen vervalt de crisismaatregel tenzij de officier van justitie voor het einde van de geldigheidsduur een verzoek bij de rechtbank heeft ingediend tot voortzetting van de maatregel. Dit doet hij weer inclusief een medische verklaring en zorgplan. Dan vervalt de crisismaatregel pas als de rechter een beslissing heeft genomen op het verzoek van de officier tot voortzetting ervan of wanneer de termijn, die hij heeft om op het verzoek een beslissing te nemen, is verlopen. Die termijn van de voortzetting is maximaal drie weken, waarbij de zaterdag, de zondag en een feestdag in de zin van de Algemene termijnenwet niet meetelt.⁴⁸ Er is voor een voortzetting van de crisismaatregel gekozen, omdat uit de praktijk signalen kwamen dat het niet goed mogelijk is om in drie dagen tijd de gehele procedure voor het voorbereiden van een zorgmachtiging te doorlopen.⁴⁹

Ook kan de officier van justitie – indien na de machtiging van de crisismaatregel blijkt dat er verder zorg nodig is – op basis van art. 7:11 lid 1 Wvggz een verzoek voor aansluitende zorgmachtiging indienen bij de rechter. Dit betekent dan het einde van de noodprocedure en de start van de normale procedure.

---

⁴⁷ Crisismaatregel in de Wet verplichte ggz ‘Brochure voor professionals’, dwangindezorg.nl, p. 2

⁴⁸ Keurentjes 2019, p. 80

⁴⁹ Vlaardingerbroek: in T&C PFR, Commentaar op art. 7:6 Wvggz

3.5 Tijdelijk verplichte zorg

De Wvggz biedt ook de mogelijkheid om de betrokkene tijdelijk verplichte zorg op te leggen. Zo kan de psychiater in de gelegenheid worden gesteld om het onderzoek te doen dat noodzakelijk is voor het opmaken van de medische verklaring. Ook is het mogelijk om aan iemand, voor wie na verwachting een crisismaatregel zal worden afgegeven, gedurende een bepaalde termijn verplichte zorg te verlenen.⁵⁰

Er zijn een aantal voorwaarden gesteld in art. 7:3 lid 2 Wvggz waaraan voldaan moet zijn om tijdelijk verplichte zorg op te leggen:

- Redelijkerwijs moet kunnen worden verondersteld dat een crisismaatregel genomen zal worden;
- De verplichte zorg moet noodzakelijk zijn ter voorbereiding van de crisismaatregel;
- De verplichte zorg moet het uiterste middel zijn;
- De verplichte zorg mag alleen gedurende de periode die nodig is om de procedure die leidt tot crisismaatregel, af te ronden.

De termijn waarvoor de tijdelijk verplichte zorg kan worden verleend bedraagt maximaal 18 uur en niet meer dan 12 uur vanaf het moment dat de betrokkene door de psychiater wordt onderzocht ten behoeve van de medische verklaring.⁵¹

De verplichte zorg die kan worden toegepast is de verplichte zorg uit art. 3:2 Wvggz. Ook kan de betrokkene in dit geval over worden gebracht naar een geschikte plaats. In de praktijk zal dit vaak de crisisdienst zijn. Betrokkene mag in ieder geval niet worden overgebracht naar een politiecel of een cel van de Koninklijke Marechaussee.⁵²

3.6 Het beroep tegen de crisismaatregel

Zoals vermeld in hoofdstuk 1 is bij de invoering van de Wvggz de mogelijkheid geboden om in beroep te gaan tegen de crisismaatregel. Mede gelet op art. 13 EVRM is het wenselijk dat de betrokkene een rechtsmiddel, anders dan schadevergoeding, kan instellen tegen de crisismaatregel. Op deze manier kan de betrokkene de rechter om een oordeel vragen over de rechtmatigheid van de beslissing van de burgemeester. Dit draagt tevens bij aan de bevordering van de rechtseenheid en de rechtspositie van de betrokkene.

De rechterlijke toetsing die na afloop van de crisismaatregel plaatsvindt, nadat een verzoek is gedaan voor een aansluitende zorgmachtiging, biedt niet de beoogde rechtsbescherming van de betrokkene. De rechterlijke toetsing bij de voorzetting van de crisismaatregel biedt alleen de mogelijkheid om de rechtmatigheid van de voorzetting van de verplichte zorg te toetsen, maar niet de rechtmatigheid van

---

⁵⁰ Keurentjes 2019, p. 77

⁵¹ Vlaardingerbroek: in T&C PFR, Commentaar op art. 7:2 Wvggz

⁵² Keurentjes 2019, p. 78

de crisismaatregel.⁵³ Het beroep kan dus alleen ingesteld worden tegen de beslissing van de burgemeester. De burgemeester kan verplicht worden te verschijnen. De rechter heeft op deze manier de mogelijkheid om de burgemeester te bevragen over de opgelegde maatregel.⁵⁴

Betrokkene kan op grond van art. 7:6 lid 1 Wvvgz door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoek binnen drie weken na de dag waarop de burgemeester de crisismaatregel heeft genomen, bij de rechter beroep instellen tegen de crisismaatregel. Art. 7:6 lid 3 Wvvgz bepaalt dat het beroep geen schorsende werking heeft. De rechter zal op grond van art. 7:6 lid 4 Wvvgz binnen vier weken een beslissing nemen op het beroep.

3.6.1 Kritiek

W.J.A.M. Dijkers schrijft in zijn bijdrage ‘De wetgever als verwarde man: suggesties voor het Wvvgz-procesrecht (NVvR 2018/08) de kritische opmerking dat: ‘deze beroepsregeling een dode letter zou kunnen blijven, gelet ook op de verplichting van de advocaatstelling. Deze verplichting werpt, mede omdat verplichte toevoeging ontbreekt, een (te) hoge drempel op, maar is wel de consequentie van het wettelijk systeem’.⁵⁵

Daarnaast doet, zoals vermeld in hoofdstuk 1 de beroepsprocedure denken aan die van een Awb-beroep, maar de mogelijkheden zoals vernietiging van het besluit uit art. 8:72 Awb zijn in de Wvvgz niet aan de orde. De vraag die de beroepsregeling oproept is wat de betrokkene met het beroep bereikt.⁵⁶

3.6.2 Het beroep bij de rechtbank Haarlem

In de praktijk ziet de rechtbank Haarlem het beroep een á twee keer per week voorbijkomen. Wat opvalt is dat de beslistermijn van de rechter bij het beroep tegen de crisismaatregel maar liefst vier weken bedraagt en bij de voortzetting van de crisismaatregel slechts drie dagen. Dit heeft tot gevolg dat de voortzetting van de crisismaatregel al lang en breed verlengd kan zijn voordat het beroep tegen de crisismaatregel is behandeld. Daarnaast heeft de rechtbank Haarlem als intern beleid dat de rechter die de voortzetting van de crisismaatregel heeft bepaald, niet ook het beroep tegen de crisismaatregel mag behandelen om alle schijn van partijdigheid tegen te gaan.⁵⁷

3.6.3 Contacten met ketenpartners

Zoals in hoofdstuk 2 is besproken, zijn er veel verschillende actoren betrokken bij de procedure van de Wvvgz en dus ook ten tijde van een crisismaatregel. Wat duidelijk is geworden in dit hoofdstuk is dat vooral de burgemeester een belangrijke rol speelt bij de procedure van de crisismaatregel. Wat opvalt is dat de gemeentes niet altijd begrijpen waar de inhoud van de beroepszitting over gaat. De rechtbank

---

⁵³ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399 nr. 3, p. 80

⁵⁴ Vlaardingerbroek: in T&C PFR, Commentaar op art. 7:2 Wvvgz

⁵⁵ Vlaardingerbroek, in T&C PFR, Commentaar op art. 7:6 Wvvgz

⁵⁶ Dijkers, NVvR 2018/08

⁵⁷ Bijlage 3, p. 87

Haarlem heeft vier keer per jaar een overleg met haar ketenpartners, waaronder de gemeentes die onder het arrondissement van de rechtbank Haarlem vallen. Op deze manier wordt samenwerking gestimuleerd en kunnen problemen geadresseerd en opgelost worden.⁵⁸

3.7 Schadevergoeding

Door of namens de betrokkene kan aan de rechtbank een schadevergoeding worden verzocht wegens het niet in acht nemen van de wet door de burgemeester, de gemeente, de geneesheer-directeur, de officier van justitie, de rechter en de overige actoren.⁵⁹ In alle gevallen waarin er niet correct is gehandeld door een van voornoemde actoren, kan een schadevergoeding worden verzocht aan de rechter. De Wvvgz kent ook een klachtenprocedure in het kader waarvan ook schadevergoeding kan worden verzocht. Deze procedure gaat het bestek van deze procedure te buiten, zodat daarop verder niet wordt ingegaan. Daarnaast kan de betrokkene wanneer er bij een crisismaatregel fouten zijn gemaakt door de burgemeester of de organisaties onder wiens verantwoordelijkheid men heeft gehandeld, schadevergoeding vragen bij de rechter.⁶⁰ In deze paragraaf wordt ingegaan op het verzoek tot schadevergoeding tegen fouten die gemaakt zijn in de procedure van de crisismaatregel.

Indien de betrokkene nadeel heeft ondervonden doordat een van de actoren in strijd met de voor hen geldende bepalingen heeft gehandeld kan schadevergoeding worden gevraagd. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie dat de betrokkene niet is gehoord of er een crisismaatregel is afgegeven zonder dat daaraan een juiste medische verklaring ten grondslag ligt.⁶¹ Mede gelet op het vereiste uit art. 7:2 lid 3 Wvvgz waarin de advocaatplicht is gesteld zal het vaak de advocaat van de betrokkene zijn die het schadevergoedingsverzoek indient.

Indien de betrokkene van mening is dat hij recht heeft op schadevergoeding na het nemen van de crisismaatregel, dan kan hij op basis van art. 10:12 lid 1 Wvvgz een verzoekschrift tot schadevergoeding indienen bij de rechter. Het verzoek tot schadevergoeding moet schriftelijk en gemotiveerd worden ingediend. Daarnaast moet door de betrokkene voldoende worden aangetoond dat hij schade heeft geleden en waar deze dan uit bestaat. Indien dit onvoldoende wordt gedaan zal het verzoek worden afgewezen. Vaak zal het gaan om een verzoek tot de vergoeding van immateriële schade.⁶²

3.7.1 De hoogte van de schadevergoeding

De rechter stelt op basis van art. 10:12 lid 3 Wvvgz de schadevergoeding naar billijkheid vast. Indien het gaat om schadevergoeding van ten onrechte toegepaste dwangverpleging dan wordt de vergoeding bepaald aan de hand van de duur en het ingrijpende karakter van de bestreden handeling of beslissing.

---

⁵⁸ Bijlage 3, p. 89

⁵⁹ Dijkers, NVvR 2018/08

⁶⁰ Keurentjes 2019, p. 133

⁶¹ Kamerstukken 11 2015/16, 32 399, nr. 3, p. 103

⁶² ECLI:NL:RBAMS:2020:1713, ECLI:NL:RBNHO:2020:1018, ECLI:NL:RBMNE:2020:699, ECLI:NL:RBROT:2020:2404, ECLI:NL:RBGEL:2020:795

De schadevergoeding kan tot grote bedragen leiden omdat de rechter een bedrag per dag aan schadevergoeding vaststelt.

Dit geldt ook voor een onterecht afgegeven crisismaatregel. Voorheen, toen de Wet Bopz nog gold, kwamen deze verzoeken weinig voor. Volgens Keurentjes heeft dit er naar alle waarschijnlijkheid mee te maken dat de gemeenten wel wisten wanneer een crisismaatregel achteraf onrechtmatig bleek te zijn verleend en men ook wel wist wat de daarvoor geldende vergoeding was. Door invoering van de Wvggz, waarin nieuwe regels zijn vervat ten aanzien van de spoedprocedure, en de gerealiseerde uitbreiding richting de organisaties die verantwoordelijk zijn voor de personen die betrokken zijn bij de verplichte zorg voorafgaand aan de crisismaatregel zou het zo kunnen zijn dat het aantal schadevergoedingsverzoeken zal toenemen. Uit het jurisprudentieonderzoek zal blijken hoe vaak dit wordt gedaan en in welke situaties.⁶³

3.7.2 Schadevergoeding bij de rechtbank Haarlem

Onder de Wet Bopz werden niet of nauwelijks verzoeken tot schadevergoeding bij de rechtbank Haarlem ingediend. Sinds invoering van de Wvggz ziet de rechtbank Haarlem weer schadevergoedingsverzoeken voorbijkomen. Een verzoek tot schadevergoeding gaat vaak tezamen met een beroep tegen de crisismaatregel. De rechtbank Haarlem heeft intern de afspraak gemaakt om bij de bepaling van de hoogte van de te vergoeden schade van een bedrag van € 75 per dag uit te gaan. Er dient daarbij echter wel van geval tot geval bekeken te worden of dit bedrag redelijk en billijk is. Uit het jurisprudentieonderzoek zal blijken hoe rechters in Nederland met de schadevergoedingsverzoeken omgaan.⁶⁴

3.8 Griffierechten

In 2012 heeft de Hoge Raad omtrent de Wet Bopz overwogen dat wanneer het gaat om procedures met betrekking tot maatregelen die vrijheidsbenemingen met zich meebrengen, voor het bestrijden van vrijheden geen financiële drempels behoren te worden opgeworpen. Om die reden zijn die procedures van de heffing van het griffierecht vrijgesteld.⁶⁵ Zo is bij de uitvoering van het beroep in de Wvggz bepaald dat de vrijstelling van griffierecht kan worden opgenomen in de Regeling griffierechten burgerlijke zaken.⁶⁶ Betrokkene hoeft dus geen griffierecht te betalen wanneer hij beroep aantekent tegen een beslissing van de rechter ten aanzien van de crisismaatregel. Aangezien de Wvggz ook ziet op vergaande beperkingen van vrijheden van de betrokkene en tot vrijheidsbeneming legitimeert op last van de Staat, is het niet wenselijk dat de betrokkene griffierechten verschuldigd zou zijn om in rechte tegen deze beperking op te komen.⁶⁷

---

⁶³ Keurentjes 2019, p. 136

⁶⁴ Bijlage 3, p. 88

⁶⁵ Dijkers, NVvR 2018/08

⁶⁶ Kamerstukken 11 2015/16, 32 399, nr. 25, p. 151

⁶⁷ Kamerstukken 11 2009/10, 32 399, nr. 3, p. 51

Hoofdstuk 4: Resultaten

In het vorige hoofdstuk is duidelijk geworden welke regels de Wvvgz geeft omtrent de crisismaatregel. Ook zijn de regels over het beroep en schadevergoeding duidelijk geworden. De burgemeester en vervolgens de rechter moeten aan de hand van formele voorschriften beoordelen of een de betrokkene verplichte zorg nodig heeft. Tegen de beslissing van de burgemeester kan de betrokkene in beroep gaan. Duidelijk is geworden dat dit verzoek vaak tezamen gaat met een verzoek tot schadevergoeding. De vraag die hieruit voortvloeit is hoe vaak beroep wordt ingesteld en hoe vaak hier een schadevergoedingsverzoek bij is ingesteld en hoe een en ander zich tot elkaar verhoudt. Daarnaast rijst de vraag wat de aanleiding is van het beroepsverzoek, hoe vaak een beroepsverzoek gegrond wordt verklaard en welke overwegingen daarbij een rol spelen.

Aan de hand van jurisprudentieonderzoek en interviews zal het bovenstaande verduidelijkt worden. Ook zal duidelijk worden hoe deze onderwerpen zich hebben ontwikkeld in de praktijk.

4.1 Jurisprudentieonderzoek

Het jurisprudentieonderzoek behelst 22 geanalyseerde uitspraken van de rechtbanken in Nederland waarin beroep is ingesteld tegen de opgelegde crisismaatregel in de periode van 1 februari 2020 tot 1 mei 2020. Een overzicht van de geanalyseerde uitspraken is, zoals beschreven in hoofdstuk 1, terug te vinden in bijlage 1. De analyse van de uitspraken is te vinden in bijlage 2. Het is goed om te benoemen dat in een beroepsverzoek meerdere gronden kunnen worden aangevoerd. Dit betekent dat er meer onderwerpen kunnen zijn dan het aantal uitspraken.

De jurisprudentie is geanalyseerd aan de hand van de volgende topics:

1. Reden beroep betrokkene;
2. Feiten en omstandigheden;
3. Is het beroepsverzoek gecombineerd met een verzoek tot schadevergoeding;
4. Overweging en beslissing van de rechter.

4.1.1 Reden beroep betrokkene

De redenen voor het instellen van beroep tegen de crisismaatregel zijn hieronder in figuur 1 schematisch weergegeven:

Figuur 1

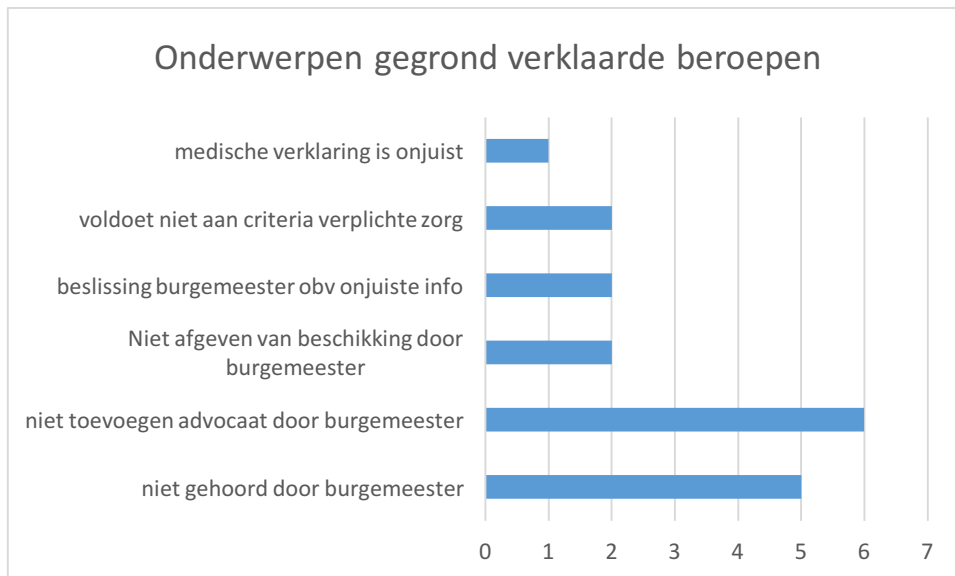
Wat opvalt uit de analyse is dat de meest voorkomende redenen voor het instellen van beroep tegen de crisismaatregel betrekking hebben op een doen of een nalaten van de burgemeester. Zoals blijkt uit figuur 1 is in 50% van de uitspraken de reden van het beroep ‘het niet horen van de betrokkene’. Uit de onderzochte jurisprudentie is duidelijk geworden dat de burgemeester er niet te makkelijk vanuit mag gaan dat de betrokkene niet gehoord wenst te worden en dat dit te maken heeft met de uiterst kwetsbare situatie van de betrokkene. De kwetsbare positie van de betrokkene is gelegen in het feit dat er sprake is van een psychische stoornis en dat de crisismaatregel ingrijpend is. In alle uitspraken komt de rechtbank tot de conclusie dat de burgemeester er alles aan dient te doen om de Wvvgz na te leven. Indien door de burgemeester wordt vastgesteld dat betrokkene niet gehoord wenst te worden, dient dit zorgvuldig te worden gemotiveerd. De enkele verwijzing dat dit niet lukt is daartoe onvoldoende. De burgemeester moet aangeven welke pogingen hij heeft gedaan om de betrokkene toch proberen te horen en op welke manier hij dit heeft gedaan. Het gaat erom dat de betrokkene de gelegenheid heeft gehad om te worden gehoord. Ook wanneer de betrokkene al in een instelling verblijft dient de burgemeester meerdere pogingen doen, in vorm van bellen naar de accommodatie en indien dit niet lukt door zelf naar de accommodatie toe te gaan.⁶⁸

De overige punten waar de burgemeester zorg voor had moeten dragen zijn het ‘toevoegen van een advocaat’ en ‘het afgeven van de beschikking’. Zoals te zien is in figuur 1 leveren deze onderwerpen

⁶⁸ Bijlage 2: uitspraak 12, 13, 14 en 21

met een percentage van 27% respectievelijk 18% een flinke bijdrage aan de formele vereisten waar de burgemeester zorg voor had moeten dragen.

Door de rechter zijn 12 van de 22 beroepsverzoeken gegrond verklaard.⁶⁹ Van de 12 gegrond verklaarde beroepsverzoeken zijn er 4 gedeeltelijk gegrond verklaard.⁷⁰

Figuur 2

In de 12 uitspraken waarin het beroep tegen de crisismaatregel gegrond is verklaard zijn 18 redenen voor het beroep aangevoerd. Van de 18 aangevoerde redenen zijn er 13 te scharen onder de noemer “een doen of nalaten van de burgemeester”, zoals te zien is in figuur 2. De onderwerpen waar de burgemeester de meeste fouten in heeft gemaakt zijn ‘het niet toevoegen van een advocaat’ en ‘het niet horen van de betrokkene’.⁷¹ Dit betekent dat in 71% van de gegrond verklaarde beroepen de burgemeester onvoldoende zorg heeft gedragen voor een juiste uitvoering van de Wvggz.

Zo had de betrokkene bijvoorbeeld in uitspraak 8 een stamadvocaat. Een stamadvocaat is een vaste advocaat van de betrokkene, die bij elke opname aanwezig is.⁷² De 24-uurs bepaling over het toevoegen van een advocaat uit art. 7:2 lid 3 Wvggz geldt alleen wanneer de betrokkene geen stamadvocaat heeft, zo bepaalt de rechter in deze uitspraak. Ook al geeft de betrokkene te kennen dat hij geen advocaat wenst te hebben, dan dient de burgemeester altijd na te gaan of er al een stamadvocaat is. Ook hier vanwege de kwetsbare positie van de betrokkene. Doordat de burgemeester dit in deze uitspraak niet is nagegaan heeft het ontbreken van bijstand toch tot onzekerheden en onduidelijkheden bij de betrokkene geleid. In uitspraak 14 legt de rechter duidelijk uit dat de

⁶⁹ Bijlage 2: uitspraak 3, 9, 10, 11, 12, 19, 20 en 22

⁷⁰ Bijlage 2: uitspraak 1, 5, 8 en 21

⁷¹ Bijlage 2: uitspraak 3, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 20, 21 en 22

⁷² Raad voor Rechtsbijstand, ‘stamadvocaat of vrije advocaatkeuze bij psychiatrisch patiëntenpiket?’, rvr.org

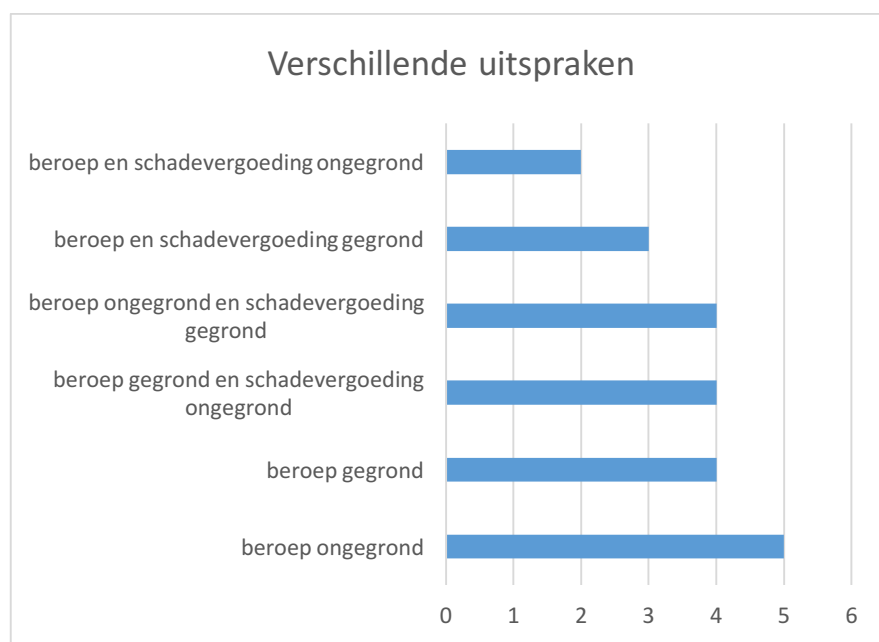
burgemeester de volle verantwoordelijkheid draagt voor bijstand. Daarbij dient de burgemeester uiterst terughoudend te zijn in het aannemen van bedenkingen tegen het toevoegen van een advocaat.

Op grond van de overige redenen voor het instellen van beroep tegen de crisismaatregel is het beroep slechts twee keer of minder gegrond verklaard. Opvallend is dat bijvoorbeeld in het geval van een medische verklaring, de burgemeester ervan uit kan gaan dat dit juist is en dat hij geen schuld heeft indien zijn beslissing is genomen op basis van onjuiste informatie in die verklaring.⁷³ Wel wordt in uitspraak 5 duidelijk dat wanneer de medische verklaring niet voldoet aan de eisen, op de burgemeester de rust plicht zich hiervan te vergewissen.⁷⁴

De burgemeester vervult een cruciale rol in de beroepsprocedure en dient zorgvuldig, dat wil zeggen conform de wettelijke bepalingen, te handelen. Doordat de bepalingen uit de Wvvgz leidend zijn voor de rechter is het voor de betrokkene eenvoudig om op grond van deze bepalingen zijn gelijk te halen middels een beroepsprocedure.

4.1.2 Soorten verzoeken

In 64 % van de zaken, 14 van de 22 zaken totaal, waarin beroep is ingesteld tegen de crisismaatregel is het verzoek tezamen gedaan met een verzoek tot schadevergoeding.⁷⁵ De verschillende verzoeken met de uitspraak van de rechtbanken geeft het beeld zoals weergegeven in figuur 3.

Figuur 3

Wat opvalt is dat bij een gegrond verklaard beroep tegen de crisismaatregel de schadevergoeding altijd wordt toegewezen tenzij de betrokkene zijn verzoek tot schadevergoeding onvoldoende heeft

⁷³ Bijlage 2: uitspraak 19

⁷⁴ Bijlage 2: uitspraak 5

⁷⁵ Bijlage 2: uitspraak 1,3, 5, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 en 22

onderbouwd.⁷⁶ In uitspraak 9 wordt dit bijvoorbeeld wel voldoende onderbouwd. In deze uitspraak heeft de advocaat van de betrokkene aangevoerd dat de fundamentele rechten van de mens zijn geschonden en de betrokkene daardoor schade heeft geleden. De rechter zal het schadevergoedingsverzoek toewijzen naar redelijkheid en billijkheid. Dit betekent dat naar alle omstandigheden van het geval wordt gekeken en aan de hand daarvan de hoogte van de schadevergoeding wordt vastgesteld. Wat verder opvalt is dat het vier keer is voorgekomen dat een schadevergoeding wordt toegekend terwijl het beroep ongegrond is verklaard. Zo is bijvoorbeeld in uitspraak 17 een schadevergoeding toegewezen wegens schending van het betreffende artikel uit de Wvvgz. Het ging er in deze uitspraak om dat de betrokkene langer dan toegestaan heeft vastgezetten na afronding van de medische verklaring. Daarnaast is de betrokkene langer dan toegestaan onderworpen geweest aan een ingrijpende vorm van tijdelijk verplichte zorg voorafgaand aan de beslissing tot het opleggen van de van de crisismaatregel. Deze onrechtmatigheid leidt niet tot onrechtmatigheid van de beslissing tot het opleggen van de crisismaatregel, maar wel tot de toewijzing van een schadevergoeding.

Niet duidelijk is wat de betrokkene bereikt met het instellen van beroep tegen de aan hem opgelegde crisismaatregel wanneer dit verzoek niet wordt vergezeld van een verzoek tot schadevergoeding. Uit de jurisprudentieanalyse volgt dat in 8 van de 22 onderzochte zaken alleen beroep is ingesteld tegen de crisismaatregel.⁷⁷ Het beroep kan gegrond worden verklaard zonder dat er een verzoek tot schadevergoeding is gedaan.⁷⁸ Aan de betrokkene is dan een crisismaatregel opgelegd, die achteraf bezien ten onrechte is opgelegd en waardoor de betrokkene achteraf bezien dus ten onrechte gedwongen opgenomen is geweest. Als de betrokkene na gegrondverklaring van zijn beroep tegen de crisismaatregel nog iets wil bereiken met beroep – anders dan een verklaring voor recht – dient hij een aparte procedure tot schadevergoeding aanhangig te maken. Het separaat aanhangig maken van procedures kost niet alleen de betrokkene veel tijd, maar het levert ook voor de rechtbank extra werk op. Denk bijvoorbeeld aan extra administratieve handelingen en de extra zitting die daarvoor moet worden ingeruimd.

Ondanks dat het beroepsverzoek en schadevergoedingsverzoek twee aparte procedures zijn in de Wvvgz lijkt het combineren van deze twee procedures het meest succesvol voor de betrokkene. Op deze manier kan de betrokkene met een gegrond verklaard beroep gelijktijdig een schadevergoeding laten vaststellen.

---

⁷⁶ Bijlage 2, uitspraak 5, 14, 19 en 22

⁷⁷ Bijlage 2: uitspraak 2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, en 13

⁷⁸ Bijlage 2: uitspraak 10, 11 en 12

4.1.3 Overweging en beslissing rechtbank

De rechtbanken in Nederland beoordelen de tegen de crisismaatregel ingestelde beroeps- en schadevergoedingsverzoeken op dezelfde wijze. De rechtbanken toetsen aan de Wvggz met bijzondere aandacht voor de kwetsbare positie van de betrokkene en de situatie waarin hij verkeert. Juist vanwege die kwetsbare positie van de betrokkene dient er een goede belangafweging te worden gemaakt. Het gaat immers om een ingrijpende maatregel die is opgelegd. Zo blijkt uit uitspraak 12 dat wanneer het bijvoorbeeld gaat om het ‘niet horen’ van de betrokkene, bezien dient te worden of er sprake was van zoveel tijdsdruk dat de beslissing moest worden genomen zonder de betrokkene daarover te horen. Dit betekent dat de actoren die in deze situatie zijn betrokken, daarover niet te licht mogen denken. In elke beroepsprocedure tegen de crisismaatregel wordt gekeken naar de omstandigheden van de situatie en de handeling(en) die daaraan te pas is/zijn gekomen.

4.2 Interviews

Om een beter beeld te krijgen van de procedure met betrekking tot het instellen van beroep tegen de crisismaatregel bij de rechtbank Haarlem zijn vijf respondenten (één rechter en vier (senior) juridisch medewerkers) die de zaken waarin beroep is ingesteld tegen een crisismaatregel behandelen, geïnterviewd. Aan de rechter zijn acht vragen gesteld en aan de (senior) juridisch medewerkers elk zeven. Het verschil in aantal vragen heeft te maken met de omstandigheid dat rechters en (senior) juridisch medewerkers op een andere manier met de beroepen aan de slag gaan. De namen van de respondenten alsmede de aan hen gestelde vragen en hun antwoorden daarop zijn terug te vinden in bijlage 4.

De interviews zijn geanalyseerd aan de hand van de volgende topics:

1. Toevoeging aan procedure;
2. Nut van het beroep;
3. Samenvoegen van verzoeken;
4. Problemen bij gemeenten en verbeterpunten.

In de volgende drie paragrafen worden de resultaten van de interviews per topic (met uitzondering van topic 4) wordt uitgewerkt. De uitwerking van topic 4 is meegenomen in de uitwerking van de andere drie topics.

4.2.1 De invoering van het beroep

De respondenten zijn het er unaniem over eens dat dat het een goede zaak is dat de betrokkene voor zijn rechten kan opkomen en dat de mogelijkheid bestaat om tegen de crisismaatregel beroep in te stellen. Door respondent 2 is opgemerkt dat het in de Wvggz-procedures voornamelijk gaat om/over personen die verward en achterdochtig zijn. Indien deze personen vanuit hun verwarde toestand in beroep gaan, levert dit een (onnodig) grote belasting voor de rechtspraak op. Respondent 1 vindt dat de beroepsprocedure maakt dat er nu wel veel rechten zijn om tegen op te komen.

De interviews ondersteunen de bevindingen uit het jurisprudentieonderzoek. Zo is door twee respondenten aangegeven dat in de zaken waarin beroep is ingesteld tegen een crisismaatregel, het voornamelijk verzoeken betreffen die gaan over het ‘niet horen’ van de betrokkene door de burgemeester.⁷⁹ Door respondent 1 wordt opgemerkt dat dit feitelijk soms onmogelijk is gelet op de situatie waar de betrokkene in verkeert. Wanneer blijkt dat de burgemeester toch in gebreke is, bestaat recht op schadevergoeding. De vraag is dan of dit dan altijd recht doet aan de situatie. De burgemeester zit in een lastig parket en dit levert een spanningsveld op in de lastige (ggz) praktijk.

4.2.2. Het nut van het beroep

De respondenten twijfelen aan het nut van de mogelijkheid om beroep tegen de crisismaatregel in te kunnen stellen. Alle respondenten merken op dat een gegrondverklaring van het beroep onverlet laat dat de betrokkene van zijn vrijheid beroofd is geweest. Betrokkene kan hiervoor hooguit een financiële genoegdoening krijgen, maar ook dan rijst de vraag wat de betrokkene hiermee opschiet. Respondent 5 vraagt zich af of een extra procedure wel in het belang van de vaak (psychisch) niet stabiele de betrokkene moet worden geacht omdat dit ook weer een extra zitting voor de betrokkene betekent, terwijl hetgeen de betrokkene ermee wint meer juridisch dan praktisch is. Het zou volgens haar ook wel zo kunnen zijn dat het juist in het belang is van de advocaat om beroep in te stellen tegen de crisismaatregel. Respondent 2 merkt op dat het voor de betrokkene wel waardevol kan zijn indien er hij de bevestiging kan krijgen dat er sprake is geweest van een onterechte situatie. Op deze manier krijgt de betrokkene het gevoel dat nog een keer extra zorgvuldig naar de situatie is gekeken.

4.2.3. Het samenvoegen van de verzoeken

Daarnaast denken alle respondenten dat het combineren van de twee aparte procedures efficiënt zal zijn omdat er dan maar één zitting gepland hoeft te worden. Respondent 4 merkt dat de administratie van de rechtbank nog altijd te weinig zittingsruimte heeft om zaken op zitting te plannen. Wat opvalt is dat de respondenten daarbij wel vermelden dat het extra tijd en werk zal kosten. Vooral de behandeling van twee zaken tegelijk op zitting zal meer tijd kosten, maar eigenlijk hoort het verzoek tot schadevergoeding er gewoon bij.⁸⁰ Tot slot merkt respondent 2 op dat het, gezien de tijd die de rechtbank voor een dubbel verzoek moet uittrekken, financieel wenselijk zou zijn dat ook ingeval beide verzoeken gelijktijdig worden ingediend en gelijktijdig worden behandeld, deze beide verzoeken als twee aparte verzoeken zullen worden aangemerkt en ingeboekt door de rechtbank.

---

⁷⁹ Bijlage 4: respondent 1 en 3

⁸⁰ Bijlage 4: respondent 3

Hoofdstuk 5: Conclusie

Antwoord wordt gegeven op de deelvragen die leiden tot de beantwoording van de centrale vraag.

De centrale vraag luidt:

Welk advies kan aan de rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem, sectie Familie- en Jeugd, worden gegeven over de beroeps- en schadevergoedingsprocedure ten aanzien van de genomen crisismaatregel op grond van de Wvggz volgens literatuur, wet- en regelgeving, jurisprudentie en interviews?

Na het onderzoeken en het beantwoorden van de vier deelvragen is duidelijk geworden dat de wetgever met het invoeren van het beroep tegen de crisismaatregel zich wil conformeren aan hetgeen in art. 13 EVRM is bepaald. Met het invoeren van de mogelijkheid van het beroep tegen de crisismaatregel kan de betrokkene de rechtmatigheid van de beslissing van de burgemeester laten toetsen door de rechtbank en op die manier voor zijn rechten opkomen. Dit versterkt de rechtspositie van de betrokkene alsmede de rechtseenheid.

Opvallend is dat de termijn voor de beslissing op het beroep tegen de opgelegde crisismaatregel vier weken is terwijl de duur van de crisismaatregel maximaal – dat wil zeggen: inclusief verlenging – drie weken en drie dagen bedraagt. Het instellen van beroep heeft geen schorsende werking. Dit betekent dat als het beroep gegrond wordt verklaard, de betrokkene alsnog drie weken en drie dagen onterecht gedwongen opgenomen is geweest. Het instellen van beroep tegen de crisismaatregel zonder dat er tevens een verzoek tot schadevergoeding wordt ingediend, levert de betrokkene – ingeval van een gegrondverklaring van het beroep – eigenlijk niet meer op dan een verklaring voor recht. Dit blijkt ook uit de in het kader van dit onderzoek afgenomen interviews. Of deze verklaring voor recht ook echt betekenisvol is, hangt af van de reden(en) op grond waarvan tot een gegrondverklaring is gekomen en meer in het bijzonder of er een noodzaak was voor het opleggen van de crisismaatregel. Daarvan zal geen sprake zijn indien de rechtbank tot het oordeel komt dat er geen sprake is van een psychische stoornis. Wanneer het beroep tegen de crisismaatregel gegrond is verklaard omdat er procedurele fouten zijn gemaakt, dan zegt dat feitelijk niks over de psychische toestand van de betrokkene.

Uit het jurisprudentieonderzoek blijkt voorts dat het instellen van beroep tegen de crisismaatregel wel meer dan een verklaring voor recht kan opleveren indien dit verzoek gepaard gaat met een goed onderbouwd verzoek tot schadevergoeding; als het beroep gegrond wordt verklaard, dan volgt er meestal ook toewijzing van het verzoek tot schadevergoeding.

Het instellen van beroep en het indienen van een verzoek tot schadevergoeding, zijn twee aparte procedures die op grond van de Wvggz gevoerd kunnen worden, maar die wel kunnen en mogen

worden gecombineerd. Uit het jurisprudentieonderzoek blijkt dat beide verzoeken vaak gecombineerd worden. Indien het beroep gegrond wordt verklaard, wordt de schadevergoeding toegewezen wanneer het verzoek daartoe voldoende is gemotiveerd. In dat geval levert een gegrondverklaring van het beroep meer op dan alleen een verklaring voor recht. In een enkel geval is er een bedrag aan schadevergoeding toegewezen zonder dat er sprake was van een gegrond verklaard beroep tegen de crisismaatregel. Indien de betrokkene beide procedures los van elkaar aanhangig maakt, dan betekent dit dat de betrokkene twee keer de gang naar de rechter moet maken.

Uit het jurisprudentieonderzoek is voorts gebleken dat de verschillende rechtbanken op dezelfde wijze en aan de hand van dezelfde criteria toetsen of de crisismaatregel rechtmatig is opgelegd; er wordt getoetst aan de vereisten die de Wvvgz aan het opleggen van de crisismaatregel stelt en daarnaast wordt er beoordeeld of er een goede belangenafweging is gemaakt. Bij de belangenafweging spelen de kwetsbare positie van de betrokkene en de situatie waarin hij verkeert alsmede het ingrijpende karakter van de crisismaatregel een rol. Uit het onderzoek is gebleken dat een groot deel van de gegrond verklaarde beroepsverzoeken er sprake is van door de burgemeester gemaakte procedurele fouten en dat de gemeenten niet altijd begrijpen aan wat de procedure met betrekking tot de crisismaatregel inhoudt en waaraan moet zijn voldaan wil er überhaupt een crisismaatregel mogen worden opgelegd.

Ook uit de interviews komt naar voren dat de voornaamste reden om een beroep tegen de crisismaatregel in te stellen, de procedurele fouten van de burgemeester betreft. Op grond van de interviews kan voorts worden geconcludeerd dat het combineren van het beroep tegen de crisismaatregel en het verzoek tot schadevergoeding efficiënt zou zijn en dat dit de werkdruk zou verlagen omdat beide zaken dan gelijktijdig op zitting kunnen worden behandeld, maar dat dit wel zal leiden tot een langere zitting en tot extra werk na de zitting omdat er niet één maar twee beschikkingen moeten worden geconcipieerd. Om die reden zou het wenselijk zijn dat de zaken wel gelijktijdig worden behandeld, maar als aparte zaken worden gezien, zodat de rechtbank voor beide afgedane zaken ook wordt betaald.

Hoofdstuk 6: Aanbevelingen

Aanbeveling 1: Betere communicatie en terugkoppeling met de gemeentes

Uit het jurisprudentieonderzoek blijkt dat in 71% van de onderzochte uitspraken waarin de rechtbank tot een gegrondverklaring van het ingestelde beroep tegen de crisismaatregel is gekomen, de reden voor gegrondverklaring te vinden is in een doen of nalaten van de burgemeester: de burgemeester houdt zich niet aan de in de Wvggz geformuleerde vereisten voor het opleggen van een crisismaatregel of past de vereisten niet goed toe. Juist vanwege de uiterst kwetsbare situatie van de betrokkene dient hier (extra) zorgvuldig mee te worden omgegaan. Uit de interviews blijkt dat de gemeenten niet altijd evengoed begrijpen wat er komt kijken bij het opleggen van een crisismaatregel en aan welke vereisten er moet worden voldaan. Als de gemeenten zich zouden houden aan de vereisten van de Wvggz, dan zou er minder aanleiding zijn voor het instellen van beroep tegen de crisismaatregel op formele gronden. Dit zal in het voordeel van de rechtbank zijn, omdat daarmee de zaakinstroom van beroepen tegen de crisismaatregel zal afnemen en een afname van beroepsverzoeken de druk zal verlagen⁸¹. De vraag die in dit verband rijst, is hoe de gemeente beter kan worden geïnformeerd over de procedurele aspecten die spelen bij het opleggen van een crisismaatregel.

De rechtbank Haarlem heeft vier keer per jaar een zogeheten ketenpartneroverleg. Aan dit overleg nemen ook de gemeenten deel die binnen het arrondissement van de rechtbank Haarlem vallen. Aan de rechtbank kan geadviseerd worden om deze overleggen mede te gebruiken om de gemeenten voor te lichten over de procedurele aspecten die spelen bij het opleggen van een crisismaatregel en welke door de burgemeester niet goed worden toegepast of nageleefd. Dit kan het best worden gedaan aan de hand van concrete uitspraken waarin het beroep wegens een doen of nalaten van de burgemeester gegrond is verklaard. Bij een volgend overleg zou dan steeds kunnen worden geëvalueerd wat het effect is van de voorlichting op de zaakinstroom bij de rechtbank en welke punten nog aandacht nodig hebben.

Aanbeveling 2: Samenvoegen van verzoeken op basis van procesreglementen

Op grond van het jurisprudentieonderzoek is duidelijk geworden dat het voor de uitkomst van de beslissing van de rechtbank op het beroep tegen de crisismaatregel, niet uitmaakt of gelijktijdig met het beroep ook een verzoek tot schadevergoeding is ingediend. Voor het instellen van beroep of een verzoek tot schadevergoeding op grond van de Wvggz is de betrokkene geen griffierecht verschuldigd. Zou dit wel zo zijn geweest, dan zou de betrokkene er financieel belang bij kunnen hebben om eerst de uitkomst van het beroep tegen de crisismaatregel af te wachten alvorens een verzoek tot schadevergoeding in te dienen. Nu dit niet het geval is, zijn er financieel gezien geen redenen om de

---

⁸¹ Osendarp, metro 7 maart 2020

beide procedures standaard te bundelen voor de betrokkene. De bundeling van beide procedures zou wel een gunstig effect kunnen hebben op de werkdruk bij de rechtbank Haarlem. Ook voor de betrokkene is deze werkwijze toch voordelig, omdat er dan gelijk op twee zaken wordt beslist en dit de betrokkene minder tijd zou kosten.

Het bundelen van beide procedures kan worden bewerkstelligd door het opstellen van een procesreglement specifiek voor Wvggz-procedures. Een procesreglement is een reglement ten behoeve van de behandeling in de rechtbanken van zaken op een specifiek gebied, bijvoorbeeld het Familie- en Jeugdrecht. Ze worden sinds 2001 geïnitieerd door – ingeval van het Familie- en Jeugdrecht – het Landelijk Overleg van Vakinhoud Familie- en Jeugdrecht. De procesreglementen zijn door de gerechtsbesturen van alle rechtbanken vastgesteld en worden gepubliceerd in de Staatscourant. Wijziging van de procesreglementen vindt jaarlijks plaats.⁸² In het procesreglement Wvggz zou dan bijvoorbeeld kunnen worden bepaald dat beide verzoeken in beginsel gecombineerd/gelijktijdig dienen te worden ingediend.

Gelet op hetgeen uit de interviews naar voren is gekomen ten aanzien van de extra tijd die voor een zitting moet worden uitgetrokken, wanneer beide verzoeken gelijktijdig worden behandeld, is het wenselijk om de verzoeken administratief als twee verzoeken aan te blijven merken en ook zo in de systemen in te boeken.

---

⁸² Procesreglementen Familie- en Jeugdrecht rechtbanken, rechtspraak.nl, p.7

Bronnenlijst

Geraadpleegde literatuur, tijdschriftartikelen en krantenartikelen:

- **Keurentjes 2019**
R.B.M. Keurentjes, *De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg Handleiding voor de praktijk.*, Den Haag: Sdu Uitgevers
- **Dijkers, NJB 2019/768**
W. Dijkers, ‘*wie hoort de Wvggz-burgemeester*’ NJB 2019/768, afl. 14 p.3
- **Dijkers, NVvR 2018/08**
W. Dijkers, ‘*de wetgever als verwarde man; suggesties voor het Wvggz procesrecht*’ NVR 2018/08
- **Vlaardingebroek, in T&C PFR, Commentaar op art. 7:6 Wvggz**
P. Vlaardingebroek, ‘*beroep van betrokkene tegen de crisismaatregel*’ in: T&C PFR, commentaar op art. 7:6 Wvggz, Deventer: Wolters Kluwer 2020
- **Vlaardingebroek: in T&C PFR, Commentaar op art. 7:2 Wvggz**
P. Vlaardingebroek, ‘*verplichte meldingen in de crisismaatregel*’, in: T&C PFR, commentaar op art. 7:2 Wvggz, Deventer: Wolters Kluwer 2020
- **Osendarp, Metro 7 maart 2020**
Drukte in de rechtbank: ‘Bezuinigingen zijn de oorzaak’, Metro 7 maart 2020

Geraadpleegde websites:

- Crisismaatregel in de Wet verplichte ggz ‘Brochure voor professionals’, dwangindezorg.nl, geraadpleegd op 25 april 2020 via <https://www.dwangindezorg.nl/wvggz/crisismaatregel>
- Mr. dr. Rob Keurentjes, kerckebosch.nl, geraadpleegd op 10 mei 2020 via <https://www.kerckebosch.nl/kennisdeler/mr-dr-rob-keurentjes-0>
- Beroepsgegevens en nevenbetrekkingen Rechterlijke Macht ‘dhr. m. dr. R.B.M. Keurentjes’, ors.openstate.eu, geraadpleegd op 10 mei 2020 via

<http://ors.openstate.eu/relations/instantie/Rechtbank+Noord-Nederland/dhr.+mr.dr.+R.B.M.+Keurentjes+>

- Crisis, psychosenet.nl, geraadpleegd op 10 maart 2020 via <https://www.psychosenet.nl/behandeling/crisis/>
- Handreiking Crisismaatregel 1.0, dwangindegzorg.nl geraadpleegd op 30 maart 2020 via <https://www.dwangindegzorg.nl/documenten/publicaties/implementatie/ketenproducten/producten-wvggz/handreiking-crisismaatregel>
- Adam Test casusbeschrijving, dwangindegzorg.nl geraadpleegd op 15 mei 2020 via <https://www.dwangindegzorg.nl/uitvoering/documenten/publicaties/implementatie/ketenproducten/producten-wvggz/adam-test-casusbeschrijving>
- Raad voor Rechtsbijstand, ‘stamadvocaat of vrije advocaatkeuze bij psychiatrisch patiëntenpiket?’, rvr.org op 1 juni 2020 via <https://www.rvr.org/nieuws/2015/augustus/stamadvocaat-of-vrije-advocaatkeuze-bij-psychiatrisch-patientenpiket.html>
- Procesreglementen Familie- en Jeugdrecht rechtbanken, rechtspraak.nl op 1 juni 2020 via <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/procesreglement-familie-en-jeugdrecht-2020.pdf>
- Grondwet en internationale rechtsorde, denederlandsegrondwet.nl op 5 juni 2020 via https://www.denederlandsegrondwet.nl/id/vi4db0geu8gb/grondwet_en_internationale_rechtsorde

Geraadpleegde Kamerstukken:

- *Kamerstukken II*, 2009/10, 32 399, nr.3
- *Kamerstukken II*, 2015/16, 32 399, nr.25

Geraadpleegde jurisprudentie:

- Rb. Limburg 25 februari 2020, ECLI:RBLIM:2020:1639
- Rb. Rotterdam 25 februari 2020, ECLI:RBROT:2020:2070
- RB. Gelderland 7 februari 2020, ECLI:RBGEL:2020:796

- Rb. Rotterdam 2 maart 2020, ECLI:RBROT:2020:2007
- Rb. Rotterdam 21 februari 2020, ECLI:RBROT:2020:1547
- Rb. Midden-Nederland 24 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:711
- Rb. Noord-Holland 4 februari 2020, ECLI:RBNHO:2020:1018
- Rb. Midden-Nederland 24 februari 2020, ECLI:RBNO:2020:710
- Rb. Amsterdam 11 februari 2020, ECLI:RBAMS:2020:965
- Rb. Midden-Nederland 21 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:699
- Rb. Gelderland 10 februari 2020, ECLI:RBGEL:2020:899
- Rb. Midden-Nederland 13 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:511
- Rb. Midden-Nederland 6 februari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:467
- Rb. Midden-Nederland 15 januari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:512
- Rb. Rotterdam 18 maart 2020, ECLI:RBROT:2020:2404
- Rb. Noord-Holland 27 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:2363
- Rb. Noord-Holland 9 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:1856
- Rb. Midden-Nederland 23 maart 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:1071
- Rb. Amsterdam 24 februari 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1713
- Rb. Amsterdam 25 maart 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1535
- Rb. Noord-Holland 27 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:691
- Rb. Gelderland 7 februari 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:795

Bijlage 1

Overzicht geanalyseerde uitspraken

1. Rb. Limburg 25 februari 2020, ECLI:RBLIM:2020:1639
2. Rb. Rotterdam 25 februari 2020, ECLI:RBROT:2020:2070
3. Rb. Gelderland 7 februari 2020, ECLI:RBGEL:2020:796
4. Rb. Rotterdam 2 maart 2020, ECLI:RBROT:2020:2007
5. Rb. Rotterdam 21 februari 2020, ECLI:RBROT:2020:1547
6. Rb. Midden-Nederland 24 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:711
7. Rb. Noord-Holland 4 februari 2020, ECLI:RBNHO:2020:1018
8. Rb. Midden-Nederland 24 februari 2020, ECLI:RBNO:2020:710
9. Rb. Amsterdam 11 februari 2020, ECLI:RBAMS:2020:965
10. Rb. Midden-Nederland 21 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:699
11. Rb. Gelderland 10 februari 2020, ECLI:RBGEL:2020:899
12. Rb. Midden-Nederland 13 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:511
13. Rb. Midden-Nederland 6 februari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:467
14. Rb. Midden-Nederland 15 januari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:512
15. Rb. Rotterdam 18 maart 2020, ECLI:RBROT:2020:2404
16. Rb. Noord-Holland 27 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:2363
17. Rb. Noord-Holland 9 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:1856
18. Rb. Midden-Nederland 23 maart 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:1071
19. Rb. Amsterdam 24 februari 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1713
20. Rb. Amsterdam 25 maart 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1535
21. Rb. Noord-Holland 27 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:691
22. Rb. Gelderland 7 februari 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:795

Bijlage 2

De jurisprudentie die is gebruikt voor de analyse is als volgt:

1. Rb. Limburg 25 februari 2020, ECLI:RBLIM:2020:1639
2. Rb. Rotterdam 25 februari 2020, ECLI:RBROT:2020:2070
3. Rb. Gelderland 7 februari 2020, ECLI:RBGEL:2020:796
4. Rb. Rotterdam 2 maart 2020, ECLI:RBROT:2020:2007
5. Rb. Rotterdam 21 februari 2020, ECLI:RBROT:2020:1547
6. Rb. Midden-Nederland 24 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:711
7. Rb. Noord-Holland 4 februari 2020, ECLI:RBNHO:2020:1018
8. Rb. Midden-Nederland 24 februari 2020, ECLI:RBNO:2020:710
9. Rb. Amsterdam 11 februari 2020, ECLI:RBAMS:2020:965
10. Rb. Midden-Nederland 21 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:699
11. Rb. Gelderland 10 februari 2020, ECLI:RBGEL:2020:899
12. Rb. Midden-Nederland 13 februari 2020, ECLI:RBMNE:2020:511
13. Rb. Midden-Nederland 6 februari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:467
14. Rb. Midden-Nederland 15 januari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:512
15. Rb. Rotterdam 18 maart 2020, ECLI:RBROT:2020:2404
16. Rb. Noord-Holland 27 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:2363
17. Rb. Noord-Holland 9 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:1856
18. Rb. Midden-Nederland 23 maart 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:1071
19. Rb. Amsterdam 24 februari 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1713

20. Rb. Amsterdam 25 maart 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:1535
21. Rb. Noord-Holland 27 maart 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:691
22. Rb. Gelderland 7 februari 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:795

In het analyse-schema op de volgende pagina's zullen de uitspraken op bovenstaande volgorde worden behandeld.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
1	1. Betrokkene is niet gehoord; 2. Medische onderzoek voldoet niet aan de eisen; 3. De maatregel is niet doelmatig omdat in het formulier niet apart is aangevinkt dat betrokkene in haar bewegingsvrijheid wordt beperkt; 4. Geen afschrift ontvangen van de beschikking.	1. Er is geprobeerd betrokkene te horen echter wilde betrokkene dit niet; 2. Op het formulier ontbrak de reden waarom betrokkene niet gehoord wenste te worden; 3. Het medische onderzoek is via Skype gegaan, niet is gemotiveerd waarom dit via Skype is gedaan; 4. Volgens verweerder was het niet nodig dat betrokkene direct in haar bewegingsvrijheid werd beperkt het streven is zo min mogelijk verplichte zorg in te stellen.	Ja. Verzocht wordt om een billijke schadevergoeding maar wil deze in een aparte procedure nader onderbouwen.	1. De burgemeester heeft onvoldoende geprobeerd te achterhalen waarom betrokkene niet gehoord wenste te worden, tevens is dit onvoldoende onderbouwt; 2. Onderzoek via Skype mag indien anders echt niet mogelijk, direct contact blijft de voorkeur; 3. Het niet apart aanvinken van de bewegingsvrijheid betekent niet dat de crisismaatregel niet voldoen aan de 4 uitgangspunten van de Wvggz; 4. Het niet afgeven van de beschikking leidt tot schending van art. 7:2 Wvggz. Het beroep wordt gegrond verklaard voor het niet afgeven van de beschikking.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
				Hiervoor wordt een schadevergoeding van 200 euro toegekend. Voor het overige is het beroep ongegrond.
2	1. Betrokkene is niet gehoord; 2. Geen afschrift ontvangen van de beschikking; 3. Geen sprake van onmiddellijk dreigend ernstig nadeel; 4. De crisissituatie is niet dermate ernstig dat de procedure voor een zorgmachtiging kon worden afgewacht.	1. Uit de beschikking blijkt dat er voldoende pogingen zijn gedaan om betrokkene te horen; - er is telefonisch geprobeerd om in contact te komen met betrokkene. 2. Betrokkene stelt dat het niet afgeven van de beschikking leidt tot onrechtmatigheid van de crisismaatregel; 3. Het ontbreken van ernstig nadeel is gebaseerd op de medische verklaring door de advocaat is gesteld dat de psychiater deze verklaring telefonisch zou hebben aangevuld dat er geen sprake is van een stoornis;	Nee.	1. De burgemeester heeft gelet op de beschikking voldoende gedaan om betrokkene te horen; 2. Het niet afgeven van een beschikking leidt niet tot onrechtmatigheid van de beslissing ondanks dat dit een vereiste is, daarentegen heeft de advocaat de stukken wel ontvangen en had deze kunnen overleggen; 3. De burgemeester mocht vertrouwen op de medische verklaring, de burgemeester hoeft hier geen nader onderzoek naar te doen;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		4.Uit de medische verklaring blijkt dat het enige doel van de crisismaatregel was om betrokkene te kunnen opnemen in afwachting van de beslissing op het verzoek tot voorlopige machtiging.		- uit de medische verklaring blijkt juist dat het doel van crisismaatregel het wegnemen van het onmiddellijk dreigend ernstig nadeel was. De burgemeester mocht op deze verklaring vertrouwen. Ongegrond.
3	1. Geen bijstand voor betrokkene binnen 24 uur door de burgemeester.	1. Betrokkene heeft te kennen gegeven afstand te willen doen van het recht om gehoord te worden; - betrokkene is echter van mening dat hier niet zonder meer vanuit had mogen worden gegaan; - betrokkene was overrompeld door de gebeurtenissen; - er is geen melding gedaan van de crisismaatregel naar de Raad voor	Ja. Twee aparte verzoeken ingediend i.p.v. 1. Deze wel gelijktijdig behandeld maar zijn niet in één verzoekschrift ingediend.	1. Er is in strijd met de wettelijke bepaling (art. 7:2 Wvvgz) gehandeld. De burgemeester heeft geen zorg gedragen dat betrokkene werd bijgestaan door een advocaat; - de burgemeester had zich ervan moeten vergewissen dat de melding niet automatisch ging. Beroep gegrond verklaard.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		Rechtsbijstand waardoor geen melding naar advocaat is gegaan; - De burgemeester dacht dat een melding vanzelf zou gaan omdat dit bij de Bopz ook was, echter blijkt dit onder de nieuwe wet niet zo te zijn.		Over de schadevergoeding wordt in deze uitspraak niks gezegd.
4	1. Beroep tegen de beslissing van de rechter tot het verlenen van een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel.	1. In art. 7:8 lid 5 is bepaald dat tegen deze beslissing geen hoger beroep open staat.	Nee.	1. Niet-ontvankelijk verklaard omdat er geen beroep tegen de voorzetting van de crisismaatregel open staat.
5	1. Betrokkene stelt dat zij in het kader van tijdelijk verplichte zorg niet gebracht is naar een plek waar in verband met de voorbereiden van maatregel zorg geboden zou worden.	1. Betrokkene zou rechtstreeks naar de plek gebracht zijn waar de crisismaatregel ten uitvoer zou worden gelegd zodra deze afgegeven zou worden; - op moment van vervoeren was	Ja. Zonder onderbouwing.	1. Ter zitting is duidelijk geworden dat de thuissituatie bij ouders niet langer houdbaar was en dat betrokkene in afwachting van de crisismaatregel alvast naar de accommodatie in plaats zou

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
	2. De medische verklaring voldoet niet aan de eisen; 3. De hoorplicht is niet correct uitgevoerd; 4. De beslissing van de burgemeester genomen op basis van verkeerde/niet verifieerbare informatie.	betrokkene akkoord aldus aangevoerd door psychiater en arts. 2. Het is onduidelijk wie de medische verklaring heeft opgesteld; - de psychiater verklaart dat hij de behandelend psychiater van betrokkene is omdat er geen andere psychiaters aanwezig waren. 3. Betrokkene is kort telefonisch gesproken door de burgemeester op het moment dat zij al op de gesloten afdeling was; - uit beschikking blijkt niet wat er is besproken en welke moeite is gedaan om haar te spreken; - de burgemeester verklaart dat er telefonisch contact is geweest en algemene		worden vervoerd. Betrokkene is hier goed op voorbereid door psychiater en arts; 2. Doordat de medische verklaring niet is opgesteld door een onafhankelijke psychiater voldoet het niet aan de eisen van de wet. Op de burgemeester berust de plicht zich hiervan te vergewissen. Dit maakt de genomen maatregel onrechtmatig; 3. Geen reden om te twifelen ten aanzien van het horen. Wenselijker was geweest om het via de telefoon van de crisisdienst te doen. Beroep gegrond voor het feit dat de medische verklaring niet voldoet aan de

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		vragen heeft gesteld waar een kort verslag van is gemaakt.		eisen van de wet. Voor al het overige ongegrond. Betreft de schadevergoeding heeft betrokkene niet voldaan aan zijn stelplicht en het verzoek is dus onvoldoende. - afgewezen.
6	1. Er is niet voldaan aan de hoorplicht.	1. In de beschikking is opgenomen dat betrokkene is gehoord; - er zijn bij de crisismaatregel echter geen stukken van het horen aangetroffen; - er kan dus niet worden gecontroleerd of er is gehoord; - de burgemeester stelt dat betrokkene in bijzijn van behandelend psychiater	Nee.	1. Uit de verstrekte informatie blijkt dat betrokkene wel in de gelegenheid is gesteld om te worden gehoord; - de wet kent geen verplichting om een verslag van het horen over te leggen; - echter is de rechtbank van mening dat het formulier waarin wordt aangevinkt dat er is gehoord voortaan bij de crisismaatregel bij te voegen;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		toestemming heeft gegeven voor het horen blijk uit het verslag van het horen; - vanwege verwardheid van betrokkene was horen echter niet mogelijk.		- op deze manier kan dit worden gecontroleerd. Ongegrond.
7	1. De crisismaatregel was in strijd met het wettelijk systeem; 2. De crisismaatregel voldeed niet aan de vereiste criteria; 3. Het niet-toevoegen van een advocaat; 4. Het niet-afgeven van een afschrift van de crisismaatregel.	1. Betrokkene stelt dat Wvggz maatregelen niet kunnen overlappen. Het verlenen van een crisismaatregel terwijl er een voorgezette crisismaatregel loopt is daarom in strijd met het wettelijk systeem. 2. Betrokkene stelt dat aan de eis ‘onmiddellijk dreigend ernstig nadeel’ niet is voldaan;	Nee.	1. Een nieuwe crisismaatregel laat een lopende voorzetting van een eerdere datum vervallen; - indien de voorgezette crisismaatregel niet voorziet in de verplichte zorg om onmiddellijk dreigend ernstig nadeel weg te nemen, moet het mogelijk zijn een aanvullende verplichte zorg te verlenen.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		3. Betrokkene betwist dat er een advocaat binnen 24 uur was; - bedenkingen van betrokkene blijke niet uit een verhoor of uit andere stukken; - de burgemeester voert aan dat hier sprake was van onrechtmatig feitelijk handelen niet van onrechtmatige crisismaatregel. 4. Betrokkene stelt dat dit niet is gedaan. - de burgemeester betwist dit niet.		- een lopende crisismaatregel kan eindeigen indien het doel van verplichte zorg is bereikt of indien niet langer wordt voldaan aan het criterium voor verplichte zorg hiervan was geen sprake; - een nieuwe crisismaatregel doet daarom de vorige laten vervallen op grond van 1:1 lid 3 en 4 Wvggz. 2. Betrokkene verbleef al in een zorginstelling met een voortzetting crisismaatregel, hiermee kon het ernstig nadeel deels worden weggenomen, tevens was er nog steeds sprake van een psychotische stoornis; 3. Het niet in acht nemen van dit voorschrift kan niet leiden tot onrechtmatigheid van een eerder besluit,

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
				de rechtmatigheid van de crisismaatregel wordt getoetst; 4. Het naleven van dit vereiste is van belang maar kan niet leiden tot onrechtmatigheid, de rechtbank beoordeeld de rechtmatigheid van de crisismaatregel en niet de handelingen die de burgemeester had moeten verrichten. Ongegrond.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
8	1. De rechtmatigheid van de crisismaatregel; 2. Schadevergoeding.	1. De burgemeester heeft ten onrechte aangetekend dat betrokkene haar bedenkingen naar voren heeft gebracht tegen het zich laten bijstaan door een advocaat; - betrokkene heeft zich hierdoor alleen gevoeld en had het gevoel dat niemand voor haar klaar stond; - de burgemeester heeft dit erkend tijdens de mondelinge behandeling echter is hij van mening dat dit niet leidt tot onrechtmatigheid. 2. Als gevolg van het onrechtmatig nemen van de crisismaatregel; - 105 euro per dag van de periode van 27 januari 2020 tot 29 januari 2020.	Ja. Verzocht wordt om een vergoeding van 105 euro per dag over de periode 27 januari 2020 tot 29 januari 2020. Reden is de onrechtmatige opname en immateriële schade die betrokkene zou hebben geleden.	1. Op grond van art. 7:2 lid 3 is de burgemeester verplicht om bijstand tot advocaat te regelen, tenzij betrokkene bedenkingen heeft; - het toevoegen van een advocaat behoort tot de verantwoordelijkheid van de burgemeester; - het fundamentele recht van het toewijzen van een advocaat doet niet aan de rechtmatigheid van de crisismaatregel af. Ongegrond. 2. Vaststaat dat de burgemeester art. 7:2 lid 3 Wvvgz niet heeft nageleefd;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- burgemeester stelt dat het verzoek moet worden afgewezen omdat niet onrechtmatig is gehandeld; - tevens heeft het verzuim slechts 1 dag geduurd.		- in beginsel is de burgemeester hier schadeplichtig voor op grond van 10:12 Wvggz. - dat de burgemeester stelt dat deze schending niet zodanig ernstig volgt de rechtbank niet, iemand van wie vrijheid is ontnomen bevindt zich immers in een zeer kwetsbare situatie; - dat betrokkene stelt dat zij zich alleen voelt staat vast dat zij door de schending enig nadeel heeft ondervonden. De rechtbank acht gelet op voorgaande een bedrag van 50 euro billijk.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
9	1. Geen afschrift ontvangen van de beslissing tot het nemen van de crisismaatregel; - betrokkene heeft een stamadvocaat die in het systeem van de Raad voor Rechtsbijstand stond vermeld.	1. De burgemeester heeft niet gekeken of betrokkene een stamadvocaat had; - het ontbreken van bijstand heeft bij betrokkene tot onzekerheden en veel onduidelijkheden geleid.	Ja. Verzocht wordt om 150 euro per dag gedurende vijf dagen wat neerkomt op een totaal van 750 euro. Reden is dat de fundamentele rechten van de mens zijn geschonden en betrokkene immateriële schade daardoor heeft geleden.	1. Aangezien betrokkene een stamadvocaat had gaat de bepaling van 7:2 lid 3 Wvggz niet op. De 24-uurs bepaling geldt wanneer betrokkene geen advocaat heeft; - ook al heeft betrokkene te kennen gegeven dat zij bedenkingen had tegen bijstand had de burgemeester dit moeten nagaan. Anders dan de burgemeester is de rechtbank van oordeel dat er een causaal verband is tussen de overtreding en gestelde schade. - Echter vindt de rechtbank een bedrag van 75 euro per dag redelijk naar billijkheid geschat.

ECLI- nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
				Het beroep wordt gegrond verklaard.
10	1. Burgemeester heeft niet gehoord; 2. Betrokkene had vrijwillig willen meewerken.	1. Betrokkene was al opgenomen. - het verslag van het horen is onvoldoende; - uit verslag is niet af te leiden welke pogingen zijn ondernomen en op welk telnr. dit is geprobeerd;	Nee.	1 en 2. Er is discrepantie tussen het standpunt van betrokkene en de gemeente. - uitgangspunt wet is dat de burgemeester betrokkene hoort; - ingrijpende maatregel;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- door gemeente aangevoerd dat uit verslag blijkt dat er wel pogingen zijn gedaan om betrokkene te horen. 2. Betrokkene ter zitting aangevoerd dat zij vrijwillig wil verblijven; - als betrokkene was gehoord had zij kunnen aangeven dat zij vrijwillig wilde blijven en had de burgemeester nadere informatie kunnen opvragen bij GGZ; - de gemeente heeft aangevoerd dat uit de medische verklaring blijkt dat er sprake is van verzet en een crisismaatregel op dat moment noodzakelijk was; - GGZ heeft aangevoerd dat de betreffende afdeling waar betrokkene verbleef niet geprobeerd is om te bellen.		- uit verslag blijkt niet door wie poging is gedaan om te horen of wie gebeld is op welk telefoonnummer; - het verslag waarin de enkele constatering staat dat het niet is gelukt om betrokkene te horen is dan ook onvoldoende om vast te stellen wat het standpunt van betrokkene was. Het beroep wordt gegrond verklaard omdat de burgemeester het standpunt van betrokkene ten onrechte niet heeft kunnen meewegen en niet heeft kunnen komen tot een goede belangenafweging.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
11	1. De crisismaatregel voldoet niet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit; 2. Betrokkene is niet gehoord door de burgemeester.	1. Er had een zorgmachtiging moeten worden verzocht omdat er al een voortzetting van de crisismaatregel liep; - de behandeling was al opgestart; - de GGZ heeft aangegeven dat de inhoudt van de voortgezette crisismaatregel al getoetst is door de rechtbank en verleend is voor één week de wisseling van de Wet Bopz naar Wvggz maakte het niet mogelijk om een zorgmachtiging aan te vragen. 2. Betrokkene wilde het gesprek vertrouwelijk houden en dat het niet werd opgenomen. - het gesprek is toen beëindigt; - bij voortzetting had de burgemeester een beter beeld kunnen krijgen;	Nee.	1. Uit stukken blijkt dat er sprake was van de eisen van een crisismaatregel; - namelijk ernstig nadeel; - dat dit nadeel werd veroorzaakt door een psychische stoornis; - gelet op de zeer korte termijn dat verplichte zorg nodig was kon een zorgmachtiging niet worden afgewacht; - ook zonder wisseling wetgeving had er een spoedmaatregel genomen moeten worden. 2. Discrepancie tussen verklaring betrokkene en burgemeester; - het gaat om een ingrijpende maatregel; - burgemeester dient goede belangenafweging te maken; - verslag van horen is ontoereikend;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- de gemeente voert aan dat betrokkene geen toestemming heeft gegeven voor het horen.		- uit het verslag blijkt niet op welke wijze gesprek heeft plaats gevonden en door wie zij is gebeld en op welk telefoonnummer. Het verslag is onvoldoende om vast te stellen of betrokkene gehoord wenste te worden en burgemeester kon tot geen goede belangafweging komen. Beroep gegrond.
12	1. De verkeerde burgemeester heeft de crisismaatregel verleend; 2. Betrokkene is niet gehoord door de burgemeester.	1. Betrokkene verbleef niet in gemeente Gooise Meren maar Hilversum; 2. De burgemeester wilde betrokkene horen op haar mobiele telnr.; - telefoon lag thuis bij moeder;	Nee.	1. Uit art. 7:1 Wvggz blijkt dat alleen de burgemeester van gemeente waar betrokkene zich bevindt een crisismaatregel kan nemen; - vast staat dat betrokkene niet verbleef in Gooise Meren.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- GGZ aangevoerd dat op het nummer van de afdeling kon worden gebeld; - op moment van bellen sliep betrokkene vanwege slaapmedicatie en kon niet worden wakker gemaakt; - als er sneller was gebeld had betrokkene dit wel gewild via tel. van de GGZ.		2. Uitgangspunt betrokkene te horen; - ingrijpende maatregel; - burgemeester goede belangafweging moeten maken; - als een situatie als deze zich voor doet dient gezien te worden of er zoveel tijdsdruk is dat de beslissing genomen moet worden zonder te horen; - er was geen sprake van acute tijdsdruk; - slaapmedicatie is vrijwillig ingenomen dus zij werkte mee aan behandeling. Burgemeester heeft niet kunnen besluiten om het horen dan maar achterwege te laten. Beroep gegrond.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
13	1. Er waren geen gronden om een crisismaatregel te nemen.	1. Geen vermoeden van dreigend ernstig nadeel en ernstige situatie dat een zorgmachtiging kon worden afgewacht; - betrokkene verblijf al vrijwillig en had geen intentie tot verzet; - volgens betrokkene sprake van een kleine crisis die werd veroorzaakt door foute medicatie; - psychiater gaf aan dat er enkele dagen al spanningen waren en aangaf zij dood wilde; - betrokkene gebruikte overmatige medicatie; - betrokkene geeft aan dat dit niet haar bedoeling was.	Nee.	1. Er is sprake van onmiddellijk dreigend ernstig nadeel; - betrokkene gebruikte overmatige medicatie; - betrokkene had een doodswens; - betrokkene uitlating dat dit niet haar bedoeling was maakt dit niet anders; - instelling heeft in redelijkheid kunnen denken dat er sprake was van een crisissituatie. Beroep ongegrond.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
14	1. Betrokkene heeft niet binnen 24 uur een advocaat gekregen; 2. Schadevergoeding.	1. Betrokkene ten tijde nemen crisismaatregel ernstig verward; - geen stukken van het horen; - ook ontbreekt toelichting van de gemeente waaruit bedenkingen van betrokkene stonden tegen een advocaat.	Ja. Verzocht wordt om een bedrag van 150 euro per dag. Wat neer komt op een totaal van 450 euro die de gemeente dient te betalen.	1. Op grond van 7:2 lid 3 Wvggz burgemeester verplicht toevoegen advocaat binnen 24 uur; - vanwege ontbreken stukken kan niet worden vastgesteld waaruit bedenken van betrokkene tegen een advocaat blijkt. - burgemeester draagt volle verantwoordelijkheid voor bijstand; - burgemeester dient uiterst terughoudend te zijn in het aannemen van bedenkingen tegen het toevoegen van een advocaat. Ten aanzien voorgaande beroep dit punt gegrond verklaard. Ten aanzien schadevergoeding is niet onderbouw op welke wijze betrokkene

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
				schade heeft geleden. Dit is onvoldoende gemotiveerd en is daarom afgewezen.
15	1. De burgemeester heeft de wettelijke voorschriften niet in acht genomen; 2. De psychiater was niet bevoegd om de medische verklaring op te stellen; 3. De tijdelijk verplichte zorg is langer verleend dan is toegestaan.	1. Betrokkene is niet gehoord; - echter wenste betrokkene dit niet; - betrokkene had net ingrijpmedicatie en was niet aanspreekbaar. 2. De psychiater was tevens de behandelaar van betrokkene; - echter was dit na het maken van de medische verklaring. 3. De burgemeester heeft niet binnen 12 uur beslist over de crisismaatregel; - betrokkene is langer dan 12 onderworpen geweest aan ingrijpende tijdelijke verplichte zorg omdat de psychiater de burgemeester te laat heeft ingelicht.	Ja. Verzocht wordt een schadevergoeding van 250 euro per dag ten laste van de gemeente voor het leed dat hij heeft geleden tijdens de gedwongen zorg. Tevens 105 euro ten laste van parnassia gelet op het feit dat de psychiater niet bevoegd	1. Vast staat dat betrokkene niet in staat was te worden gehoord - dit bevestigt de medische verklaring en inlichting van de burgemeester; - geen schending. 2. De psychiater voldeed ten tijde van het schrijven medische verklaring aan de wet; - hij had al een jaar geen verplichte zorg aan betrokkene verleend. 3. Door een traag besluit van de burgemeester heeft betrokkene langer dan toegestaan vast gezeten; - echter is er geen beslistermijn voor het nemen van een crisismaatregel.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
			was om de beslissing van verplichte zorg te nemen.	Ongegrond. Schadevergoeding: 75 euro per dag voor het langer dan 12 uur vastzitten.
16	1. Betrokkene is niet gehoord door de burgemeester.	1. De burgemeester is er te licht vanuit gegaan dat horen niet mogelijk was; - uit dossier blijkt dat burgemeester aangeeft dat horen niet mogelijk was; - tevens heeft psychiater aangegeven dat horen van betrokkene geen zin had; - de burgemeester stelt dat hij voldoende moeite heeft gedaan om te horen de psychiater vertelde dat betrokkene te diep in slaap was;	Ja. Verzocht wordt om een vergoeding van 225 euro voor het niet horen.	1. Van de burgemeester mag verwacht worden dat hij er alles aan doet betrokkene te horen; - aannemelijk is dat de burgemeester de psychiater heeft verzocht betrokkene te wekken maar dit niet is gelukt. Beroep ongegrond. Schadevergoeding afgewezen.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- op aandringen van de burgemeester heeft de psychiater betrokkene toch gebeld zonder effect.		
17	1. Niet toevoegen van een advocaat.	1. Betrokkene heeft tijdens het horen wel aangegeven geen advocaat te willen maar was toen in de war en niet in staat haar wil te bepalen dat maakt de crisismaatregel onrechtmatig; - de burgemeester verklaart dat er veel kostbare tijd verloren zou gaan als er gewacht moest worden op een advocaat.	Ja. Verzocht wordt om een vergoeding van 150 euro per dag voor het niet toevoegen van een advocaat. Betrokkene vier dagen onrechtmatig vast gezeten.	1. De burgemeester draagt zorg dat betrokkene bijstand kan krijgen; - echter blijkt uit de geluidsopname dat betrokkene dit niet wilde. - het niet toevoegen van een advocaat betekent niet dat de rechtmatigheid van de crisismaatregel afhankelijk is gesteld van het al dan niet toewijzen van een advocaat; - aan criteria van crisismaatregel wel voldaan en burgemeester moet na het nemen maatregel zorgen voor advocaat binnen 24 uur.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
			De burgemeester verklaart dat dit moet worden afgewezen en anders moet worden beperkt tot 50 euro per dag.	Beroep is ongegrond. Schadevergoeding: - betrokkene is 17 jaar en bevond zich in zeer kwetsbare situatie; - burgemeester ten onrechte geen advocaat toegevoegd; - betrokkene voldoende gesteld dat zij immateriële schade heeft gelede. Bedrag van 50 euro billijk.
18	1. Er is niet voldaan aan de hoorplicht; 2. Er kon geen nieuwe crisismaatregel genomen worden.	1. De burgemeester heeft het horen uitbesteed aan een psychiater; - betrokkene heeft aangegeven dat hij niet gehoord wenste te worden;	Ja. Betrokkene heeft schade gelopen door de	1. De burgemeester draagt zorg voor het horen;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- burgemeester van oordeel hij hierop kon vertrouwen. 2. Er liep al een voortzetting van de crisismaatregel; - er had tijdig een zorgmachtiging ingediend moeten worden; - de psychiater verklaart dat op de dag van het ontslag de situatie dermate ernstig was dat een zorgmachtiging niet kon worden afgewacht; - volgens de psychiater is het leven van betrokkene door de crisismaatregel gered.	spanning en oplopende frustratie die is veroorzaakt. Geen bedrag gesteld.	- uit de stukken blijkt dat betrokkene uitleg is gegeven over de mogelijkheid om gehoord te worden; - ook is uitgelegd dat het horen werd uitbesteed; - betrokkene heeft expliciet geweigerd om gehoord te worden; - de verplichting om te horen uit de wet strekt niet zover dat de burgemeester moet nagaan of hij al dan niet gehoord wil worde. 2. Volgens de wet volgt na een voortzetting crisismaatregel een zorgmachtiging; - echter betekent dit niet dat wanneer er opnieuw een crisissituatie ontstaat en

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
				voldaan is aan de wet er geen crisismachtiging mag komen; - uit de stukken en verklaring psychiater is voldoende duidelijk dat dit aan de orde was. Beroep ongegrond. Schadevergoeding afgewezen.
19	1. Er is een verkeerde voorstelling van zaken gegeven in de medische verklaring.	1. In de medische verklaring werd gesteld dat betrokkene tot 17 februari 2020 liep en dat betrokkene daarna vrijwillig zou verblijven; - echter duurde deze tot 19 februari 2020 - de beschikking van de burgemeester Amsterdam is van 19 februari;	Ja. Betrokkene heeft onterecht vijf dagen zonder rechtsgeldige titel vastgezet. Geen bedrag gesteld.	1. Gebleken is dat de medische verklaring onjuiste feitelijk informatie bevatte over de gang van zaken; - hierdoor is de burgemeester onjuist ingelicht; - het is van fundamenteel belang dat er van de medische verklaring kan worden uitgegaan.

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- er kunnen geen twee crisismaatregelen van kracht zijn; - de arts verklaart dat de medische verklaring inderdaad niet juist is weergegeven; - het was de bedoeling dat een zorgmachtiging zou volgen.		Beroep wordt dan ook gegrond verklaart. De schadevergoeding is namens betrokkene onvoldoende gesteld waaruit die schade heeft bestaan.
20	1. De medische verklaring bevat onvoldoende informatie om tot een goed oordeel te kunnen komen; 2. Onduidelijk is wie betrokkene heeft gehoord en of deze persoon bevoegd was.	1. Er is niet vermeld welke ambulante interventies voorafgaand aan de crisismaatregel hebben plaatsgevonden; - evenmin is beschreven waarom de veiligheid van de werknemers in het geding waren; - politiemutaties ontbraken. 2. Het hoor verslag is niet beschikbaar in khonrad;	Ja. Verzocht wordt om 45 euro voor iedere dag dat betrokkene onterecht is opgenomen.	1. Uit de medische verklaring blijkt dat er voorafgaand het onderzoek sprake was van een manisch psychotische decompensatie; - daarnaast was betrokkene onder invloed van angst; - tevens blijkt uit de medische verklaring dat betrokkene fors is afgevallen afgelopen tijd. 2. De burgemeester draagt zorg voor het horen;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- het is onduidelijk hoe de burgemeester of wethouder over het horen is geïnformeerd. - de burgemeester stelt dat dit is gemandateerd aan een medewerker van de GGD Amsterdam; - er is wel een hoor verslag.		- de burgemeester kan dit mandateren op grond van art. 7:1 lid 2 Wvvgz; - uit het hoor verslag van de gemeente Amsterdam blijkt dat betrokkene wel degelijk is gehoord; - de persoon die heeft gehoord was hiertoe bevoegd. Beroep gegrond gelet op bovenstaande. Schadevergoeding ongegrond.
21	1. Geen gesprek kunnen hebben met een psychiater; 2. Geen gesprek kunnen hebben met de burgemeester; 3. Geen advocaat binnen 24 uur.	1. Betrokkene is door een onafhankelijk psychiater onderzocht in de isoleercel; - in de rapportage van 1 januari 2020 is dit vastgelegd;	Ja. Verzocht wordt om een vergoeding van 85 euro per dag.	1. Gelet op de informatie is de rechtbank van oordeel dat betrokkene is gezien door een psychiater; 2. De burgemeester draagt zorg voor het horen;

ECLI-nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
		- de aanwezige begeleidster ter zitting heeft bevestigd dat dit is gebeurd in de isoleercel. 2. Burgemeester heeft betrokkene niet kunnen horen omdat het Khonraad-systeem in de nacht van oud en nieuw niet werkte; - de burgemeester heeft er alles aan gedaan deze belemmering weg te nemen. 3. Betrokkene heeft geen bedenkingen gehad tegen een advocaat; - betrokkene had om 2 januari 2020 05:46 voorzien moeten zijn van een advocaat; - de burgemeester voert aan dat dit heeft kunnen gebeuren door onduidelijkheden en wegens de nieuwe invoering van de Wvggz.	Burgemeester geen verweer gevoerd.	- dat dit niet lukte behoort tot de risicosfeer van de gemeente; - de burgemeester had zelf naar de accommodatie kunnen gaan; - of een medewerker van de accommodatie vragen dit telefonisch te doen; - het gaat erom dat betrokkene de gelegenheid heeft gehad en de burgemeester mag niet te licht ervanuit gaan dat het niet kan. 3. De burgemeester draagt zorg voor de toevoeging van een advocaat; - betrokkene is ruim een etmaal te laat voorzien van een advocaat;

ECLI- nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter
				- het blijft de volle verantwoordelijkheid van de burgmeester om hier zorg voor te dragen. Ten aanzien van punt 2 en 3 is het beroep gegrond voor het overige ongegrond. Schadevergoeding toegewezen voor 75 euro per dag die naar billijkheid wordt vastgesteld op een totaalbedrag van 225 euro.
22	1. Geen advocaat binnen 24 uur.	1. Betrokkene verkeerde in een kwetsbare situatie.	Ja. Verzocht wordt om een vergoeding van 315 euro. 105 euro per dag.	1. Vast is te komen staan dat betrokkene te laat een advocaat heeft gekregen; - de burgemeester dient hier zorg voor te dragen.

ECLI- nummer	Topic 1: reden beroep betrokkene	Topic 2: feiten en omstandigheden	Topic 3: is het verzoek tezamen met een verzoek tot schadevergoeding	Topic 4: overweging en beslissing van de rechter

				Beroep gegrond. Schadevergoedingsverzoek is onvoldoende gemotiveerd.

Bijlage 3

Interview mevr. D. Sinnige (senior juridisch medewerker rechtbank Haarlem)

A : mevr. M. van Wattum

B : mevr. D. Sinnige

Fase	Interview
Inleiding	A: Goedemorgen, als eerste wil ik u bedanken voor het vrijmaken van uw tijd om met mij een interview te houden. Mijn naam is Marloes van Wattum en ik ben vierdejaars student op de Hogeschool Leiden. Ik ben momenteel begonnen aan mijn afstudeeropdracht en die gaat over het beroep tegen de crisismaatregel. Dit onderwerp vloeit voort uit de implementatie van de Wet zorg en dwang (hierna: Wvggz) die 1 januari 2020 heeft plaatsgevonden. Met dit interview wil ik daar meer duidelijkheid over krijgen. Ik weet dat u veel te maken heeft met dit onderwerp en ik hoop dat ik na dit interview meer inzicht krijg over bepaalde onderwerpen. Wij kennen elkaar natuurlijk al door mijn stage afgelopen jaar bij de rechtbank maar zou u zich toch nog willen voorstellen? B: Mijn naam is Danielle Sinnige. Ik werk nu ruim drie jaar op de afdeling Familie- en Jeugd in Haarlem. Sinds juli 2014 werk ik op de rechtbank. Voor Familie- en Jeugd was ik stagiaire en daarna buitengriffier bij de afdeling Straf in Alkmaar. A: Wat leuk, ik wist helemaal niet dat u ook eerst stagiair geweest ben. Welke functie vervult u nu binnen de rechtbank? B: Ik ben senior juridisch medewerker en ben nauw betrokkene bij de implementatie van de Wvggz. A: Dat lijkt mij zeer interessant om bij betrokken te zijn en ook erg leuk. B: Ja, het is zeker heel interessant omdat we de afgelopen maanden toch tegen obstakels aan lopen.

Kern	A: Ja, dat begrijp ik. Dan wil ik gelijk een paar vragen gaan stellen over de nieuwe wet Wvggz. Deze is, zoals ik net al zei, in januari 2020 ingegaan. Hier heeft u zoals u aangeeft veel mee te maken. Ik zou eerst graag willen weten of u het nodig vond dat er een nieuwe wet kwam? B: Ergens begrijp ik wel dat ze graag willen dat mensen langer thuis blijven in plaats van in een instelling. Wel vind ik de manier waarop nu verwacht wordt dat de zorg wordt verleend onredelijk. Er wordt nu veel van familie verwacht. A: Ja, ik heb begrepen dat de zorg nu bij familie komt. Dat is toch niet altijd mogelijk? B: Nee, misschien heb jij dit ook wel thuis maar denk bijvoorbeeld aan ouders die een fulltimebaan hebben. Als jij met een psychische stoornis thuis komt te zitten vergt dit erg veel zorg, dat is bijna onmogelijk. A: Ja, er wordt nu dus eigenlijk een te groot beroep gedaan op de naasten van betrokkene? B: Ja, precies. A: Wat is dan de grootste verandering met invoering van deze wet? B: De grootste verandering van de Wvggz ziet toch wel op het idee achter de wet in vergelijking met het idee achter de Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (hierna: Wet Bopz). Het idee achter de Wet Bopz zag slechts op het al dan niet tegen hun wil opnemen van personen met een geestesstoornis die gevaar veroorzaakten. Het idee achter de Wvggz is het verlenen van verplichte zorg als iemand dat niet wil, maar door zijn psychische stoornis weldegelijk deze zorg nodig heeft. De wens met de komst van deze nieuwe wet is dus dat deze doelgroep langer thuis kan blijven met ambulante zorg. A: Ja.

	B: Tot dusver zie ik alleen maar verzoeken voorbijkomen waarin ook mede wordt gevraagd om opname in een accommodatie. Praktisch gezien betekent dit dat je in een beschikking niet langer een 'vrijbrief' aan een instelling geeft om met een betrokkene tijdens de opname maar te doen wat nodig is, maar stel je nu expliciet vast welke vormen van verplichte zorg noodzakelijk zijn en ook voor welke maximale duur. A: Oké, ja. B: Een tweede grote verandering is toch wel de veel striktere termijnen. Zo moet de rechtbank binnen drie dagen beslissen op een verzoek tot voortzetting van de crisismaatregel tenzij de derde dag een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag is, dan schuift de termijn op naar de eerstvolgende werkdag. Dit heeft tot gevolg dat een verzoek tot voortzetting crisismaatregel dat op vrijdag binnenkomt, al op maandag moet worden afgedaan. A: Oké, ik hoor u vertellen dat er dus twee grote veranderingen zijn die de nieuwe implementatie van de Wvggz met zich meeneemt. Eén daarvan is dat het uitgangspunt van verplichte zorg is dat iemand toch zo lang mogelijk kan thuisblijven. Bij de Wet Bopz was dit niet zo. Een tweede grote verandering is dat er veel striktere termijnen gelden. Ook hoor ik de crisismaatregel terugkomen. Hier gaat mijn afstudeeropdracht over. Liep dit wel goed bij de Wet Bopz? B: Ja, precies. Ehm.. ja bij de Wet Bopz waren hier eigenlijk geen problemen mee maar deze wet is net nieuw dus ik verwacht wel dat dit zichzelf oplost maar voor nu zorgt het voor veel extra werk en dat kan soms wel eens vervelend zijn. A: Ja, ik geloof graag dat een nieuwe wet voor veel nieuwe veranderingen en extra werk zorgt. Het is weer even wennen en je bent het oude natuurlijk zo gewend. B: Ja, dat is het. Het komt wel in de loop van de jaren maar voor nu is het veel passen en meten wat nou de beste manier is om deze wet uit te voeren.

	A: Wat heeft de rechtbank gedaan om de werknemers te informeren over de nieuwe wet? B: Landelijk is er al langer een implementatiewerkgroep. Zij hebben onder andere werkinstructies, checklists en conceptbeschikkingen opgesteld. Daarnaast fungeren zij als vraagbaak als rechtbanken ergens niet uitkomen. A: Oké, dat klinkt als een goede aanpak. B: Ja en daarnaast heeft onze rechtbank een lokale implementatiewerkgroep in het leven geroepen. Deze werkgroep kwam regelmatig bijeen om verdere afspraken te maken ten aanzien van zowel de Wvggz als de Wet forensische zorg. Een voorbeeld van zo'n afspraak is bijvoorbeeld dat we 45 minuten als behandelduur hanteren voor alle verzoeken, behalve voor de verzoeken voortzetting crisismaatregel, voortzetting inbewaringstelling en de rechterlijke machtiging. Voor die verzoeken geldt namelijk inmiddels een behandelduur van 30 minuten. A: En bent u dan tevreden over deze aanpak en deze implementatiewerkgroep? B: Jazeker, hier werden veel problemen besproken en de manier waarop dit kan worden opgelost. Ik denk dat dit de beste manier is geweest om de wet ook in de praktijk zo goed mogelijk te implementeren. A: Ja, en begrijp ik het dan goed dat een landelijke implementatiegroep ervoor dat alle rechtbank dezelfde werkinstructies enzovoort krijgen en de lokale implementatiegroepen dienen om interne problemen op te lossen. B: Ja, zo kan je het wel zien. A: Zijn de processen dan erg veranderd als gevolg van de invoering van de nieuwe wet? B: Jazeker, eigenlijk is zo goed als niets hetzelfde gebleven. Een hoop termijnen en juridische termen zijn alleen al gewijzigd.

	A: Levert dit veel problemen op? En zo ja welke problemen zijn dit dan? B: In het begin zagen we dat we veel verwijzingen van andere rechtbanken binnenkregen in spoedzaken dus de voortzetting crisismaatregel. Omdat de beslistermijn van deze verzoeken drie dagen is, is het geregeld voorgekomen dat er op zaken moest worden beslist, terwijl er op de dag in kwestie geen zitting was ingepland. A: Oké, dus weer met de beslistermijnen komen jullie in de knoop? B: Ja, dit leverde een hoop extra werk op voor zowel de administratie, de griffiers en de rechters. Ik heb het idee dat dit probleem aan het afnemen is. A: Oké, dus de beslistermijnen leveren een hoop werk op voor de administratie maar hier zit vooruitgang in als ik het goed begrijp. Hoe denk je dat het komt dat dit probleem nu aan het afnemen is? En hoe gaan jullie met eventuele problemen om? B: Omdat hierover wordt gesproken in de implementatiewerkgroepen. A: Oké, de implementatiewerkgroepen zijn dus erg van belang. B: Ja, die vormen een basis. Uit de overleggen van de lokale implementatiewerkgroep is naar voren gekomen dat een selecte club rechters en griffiers in 2020 zou starten met deze zittingen dit is dan de kerngroep. Op die manier kon deze groep ervaren raken met deze zittingen nieuwe stijl. Bij problemen is overleg makkelijker, omdat de groep beperkt is. Afspraken kunnen zo sneller worden gemaakt en vastgelegd. Vanaf april starten meer collega's met deze zittingen. Het idee is dat de kerngroep zeer binnenkort een afsprakenlijst uitbrengt, zodat de nieuwe collega's op de hoogte raken van alle praktische afspraken die de kerngroep al heeft gemaakt. Hoe dit zal lopen door alle recente ontwikkelingen, is helaas nog even de vraag. A: Ah oké, ik hoor u dus zeggen dat eerst een klein groepje heeft gewerkt onder de nieuwe Wvggz. De reden hiervan is dat met een beperkte groep problemen makkelijker te overleggen zijn. In april starten de overige collega's te werken met

	de nieuwe wet. B: Ja, dat klopt. A: Dan wil ik nu iets meer specifiek ingaan op het onderwerp van mijn scriptie met betrekking tot deze wet. Mijn afstudeeropdracht gaat over art. 7:1 en 7:6 Wvrgg. Wat is er veranderd anders dan de naam in art. 7:1 Wvrgg? Wat voor mij namelijk onduidelijk is of de procedure nog zo is dat er eerst een crisismaatregel wordt opgelegd, vervolgens de rechter langs komt voor verlenging, en hierna zou eventueel nog een opvolgende machtiging kunnen worden gegeven. B: Ik begrijp deze vraag niet helemaal. Ik neem aan dat je bedoelt dat een inbewaringstelling voorheen werd afgegeven door de burgemeester? A: Ja, excuses dit is wat ik bedoel. B: Eigenlijk komt de crisismaatregel min of meer op hetzelfde neer als de inbewaringstelling onder de Wet Bopz. De naam is inderdaad veranderd. A: Ah oké, dus ik moet het eigenlijk hetzelfde begrijpen als tijdens mijn stage hier. B: Ja, wel is het nu mogelijk dat de burgemeester een crisismaatregel verleent voor minder dan drie dagen. Bij een inbewaringstelling was dit standaard drie dagen naar mijn weten. Lokaal is afgesproken dat de burgemeester standaard voor drie dagen een crisismaatregel verleent bij toewijzing. Net zoals voorheen bij de inbewaringstelling, is het nog altijd zo dat de rechter de voortzetting van de crisismaatregel moet beoordelen. A: Ah oké, dit stukje was voor mij even onduidelijk. Ik kon dit niet uit de literatuur halen en wetgeving halen. B: Ja, en de termijn van de voortzetting is ook nog altijd drie weken. De machtiging die kan volgen op een voortzetting crisismaatregel, is een aansluitend zorgmachtiging. De zorgmachtiging heeft een maximale duur van zes maanden.

	A: Oké, en dit was voorheen de voorlopige machtiging. B: Ja precies dat klopt. Nieuw is dat de burgemeester nu de betrokkene moet horen, de zogenaamde hoorplicht. Wat ook nieuw is, is dat de betrokkene nu in beroep kan gaan tegen de crisismaatregel. Daarnaast is het dus ook bij de voortzetting crisismaatregel de bedoeling dat de noodzakelijke vormen van verplichte zorg expliciet in de beschikking worden genoemd. A: Oké, ik hoor u dus zeggen dat er een aantal nieuwe dingen bij de crisismaatregel zijn. Dit is de termijn, de hoorplicht door de burgemeester en het beroep tegen de crisismaatregel. Nu gaat mijn afstudeeropdracht over het beroep tegen de crisismaatregel. Ik had begrepen dat hier op de rechtbank onduidelijkheden over dit onderwerp zijn ontstaan. B: Ja, het is voor ons nog niet altijd duidelijk hoe het beroep zich nou verhoudt tegen de crisismaatregel. Ook is de toetsing hiervan onduidelijk. A: Wat betekent het dan dat betrokkene nu in beroep kan gaan? B: Wat ik persoonlijk opvallend vind bij het beroep tegen de crisismaatregel, is dat de beslistermijn van de rechter bij dit verzoek maar liefst vier weken is, waar dat bij de voorzetting van de crisismaatregel slechts drie dagen is. A: Ja, precies. Dat leek mij gek. B: Ja, dit heeft namelijk tot gevolg dat de voorzetting van de crisismaatregel al lang en breed verlengd kan zijn voordat het beroep tegen de crisismaatregel wordt behandeld. A: Ja, precies dit is wat ik gek en interessant vond. Hoe werkt dit dan door in het werkproces? B: Wij hebben lokaal afgesproken dat de rechter die de voorzetting van de crisismaatregel heeft bepaald, niet ook het beroep tegen de crisismaatregel kan behandelen om alle schijn van partijdigheid tegen te gaan.

	A: Ja oké, onpartijdigheid van de rechter is natuurlijk ook een uitgangspunt van de rechtspraak. B: Jazeker, het gegrond verklaren van een beroep tegen de crisismaatregel levert voor betrokkene praktisch gezien weinig op. Ik zie dat in de praktijk deze beroepen vaak gepaard gaan met een verzoek tot schadevergoeding. A: Oké, ik begrijp dus goed dat onpartijdigheid van de rechter voorop staat en dat dus is afgesproken dat een andere rechter als dan die heeft beslist op de crisismaatregel, beslist over het beroep. B: Ja, precies en dat werkt goed. A: Zien jullie het dan vaak langskomen dat betrokkene beroep instellen tegen de crisismaatregel? B: Ik heb helaas geen beschikking over concrete cijfers, maar ik gok dat we elke week wel minstens 1 à 2 beroepen voorbij zien komen. Eerlijk gezegd had ik niet verwacht dat advocaten zo vaak gebruik zouden maken van deze procedure. A: Dat klinkt mij als veel in de oren. Hoe gaat de rechtbank met deze aanvragen om? B: Ik merk dat de administratie soms nog altijd te weinig ruimte op de zittingen heeft, terwijl we ten opzichte van vorig jaar met drie zaken per week zijn opgeschaald. A: Oké, in welke zin bedoelt u opgeschaald? B: In 2019 hadden wij twee zittingen per week en negen zaken per zitting. In 2020 zijn dit drie zittingen per week en zeven zaken per zitting. Omdat deze beroepen 'maar' eens of twee keer per week voorbijkomen, leveren deze procedures an sich niet zoveel problemen op. De reden voor de afname van de hoeveelheid zaken per zitting is trouwens dat de behandelduur per zaak hoger is geworden ten opzichte

	van de Wet Bopz. Bij de Wet Bopz was dit 30 minuten en de nieuwe wet 45 minuten. A: Oké, de rechtbank heeft nu dus drie zittingen per week in plaats van twee. De beroepen tegen de crisismaatregel komen 1 tot 2 keer per week voor maar de procedures leveren niet zo veel problemen op? B: Ja, precies. A: Zijn er af en toe wel problemen bij dit onderwerp? En wordt hier dan iets aan gedaan? B: De problemen en vragen die opdoemen, hebben eigenlijk alleen te maken met de bijbehorende verzoeken tot schadevergoeding: hoe hoog moet de schadevergoeding zijn? En wie moet namens de Staat worden opgeroepen bij een verzoek ex artikel 10:12 lid 3 Wvggz? Deze vragen zijn overigens al beantwoord: bij deze procedure dient altijd de Raad voor de Rechtspraak te worden opgeroepen en lokaal is afgesproken om een vergoeding van 75 euro per dag te hanteren. A: Ah oké, dat is dus weer een ander onderwerp uit de Wvggz. B: Ja, ik heb trouwens zelf slechts één beroep tegen de crisismaatregel met bijbehorend verzoek tot schadevergoeding op zitting gehad. In die zaak merkte ik dat de gemeente of de burgemeester niet geheel duidelijk was waar de procedure om ging. Het idee werd gecreëerd dat de betrokkene in kwestie op geldige gronden een crisismaatregel heeft gekregen, maar de bedoeling van artikel 10:12 Wvggz is juist dat een betrokkene schadevergoeding kan krijgen als de wet niet in acht is genomen, op welke manier dan ook. A: Oké, denkt u dat het op gemeentelijk niveau soms onduidelijk is? B: Ik kan dit niet goed inschatten omdat ik niet vaak zo'n zitting heb gehad maar ik verwacht eigenlijk dat gemeentes veel minder goed weten hoe het zit dan rechtbank.

	A: Ja, denkt u dan dat het goed is om betere instructies aan gemeentes of burgemeesters te geven? B: Ja, ik denk dat dit het werkproces makkelijker en beter laat verlopen. Wel hebben wij vier keer per jaar overleg met ketenpartners. A: Oké. A: Dan heb ik nog een laatste algemene vraag en dat is of u andere dingen ziet bij de implementatie van de nieuwe Wvggz waarvan u denkt: dit moet anders worden aangepakt? B: Ik zou graag willen zien dat de referteprocedure volledig draaiende is. Als ik namelijk kijk naar de aantallen van vorig jaar, dan scheelt dat echt tientallen zittingen op jaarbasis! A: Oké, de referteprocedure heb ik zelf ook veel mee te maken gehad tijdens stage. Dit betekent als ik goed begrijp dat betrokkene van tevoren toestemming geeft voor eventuele verplichte zorg waardoor een zitting niet nodig is? B: Ja, precies dat klopt. Zo kunnen veel zittingen worden geschrapt en dit levert veel tijd en onnodig extra werk op. A: Dat lijkt mij zeker een goed punt. Is dit al aangekaart binnen de rechtbank? B: Dat weet ik niet precies. Maar dit zou een onderwerp kunnen zijn om te bespreken. A: Ah oké, dat lijkt mij als ik het zo hoor ook. En verder? B: Met betrekking tot de beroepen tegen de crisismaatregel zou het fijn zijn als de accommodatie telkens op een overzichtelijke manier zou kunnen aangeven wat de voorkeurslocatie van de behandeling van het verzoek is. A: Oké, duidelijk. Aan welke locaties zou ik dan kunnen denken?

	B: Nou bijvoorbeeld op de rechtbank, op de accommodatie, bij betrokkene thuis, of elders. A: Ah oké, op die manier. Dus wat u graag nog zou willen zien veranderen is de referteverklaringen en het aangeven van een voorkeurslocatie waar de behandeling van beroepsverzoek tegen de crisismaatregel. B: Ja, precies dat klopt. A: Oké, dan hoop ik dat daar iets aan gedaan gaat worden.
Afsluiting	A: Dan ben ik nu aan het einde gekomen van mijn interview. Ik ben zeker veel wijzer geworden en heb het doel wat ik uit dit interview wilde halen bereikt. We hebben veel onderwerpen besproken. Wij hebben eerst in het algemeen over de veranderingen en implementatie van de nieuwe Wvggz gesproken. Vervolgens hoe de rechtbank instructies over deze implementatie intern aan de medewerkers heeft gegeven en of werkprocessen dan veel zijn veranderd. Eigenlijk is niks hetzelfde en zijn er dus veel veranderingen. Ook hebben wij de problemen besproken die de nieuwe Wvggz met zich meebrengt. Vooral de beslistermijn is een probleem. De implementatiegroepen zorgen ervoor dat problemen worden besproken en oplossingen worden gezocht. Wij hebben ook de crisismaatregel besproken. Hier gaat mijn afstudeeropdracht over en meer specifiek over het beroep hiertegen. De crisismaatregel is eigenlijk hetzelfde als de inbewaringstelling in de Wet Bopz. Op drie punten zijn hier veranderingen aangebracht dit zijn: de termijnen, hoorplicht door de burgemeester en het beroep tegen de crisismaatregel. Hierna zijn wij doorgegaan op het beroep tegen de crisismaatregel en de eventuele problemen die dit nieuwe beroep met zich meebrengt. De problemen die dit met zich meebrengt zijn vooral het verzoek tot schadevergoeding bij het beroepsverzoek maar ook dat tijdens een zitting is gebleken dat de gemeente/burgemeester niet goed wist waar de procedure nou over ging. Tot slot hebben wij besproken of er nog andere dingen zijn waar u graag verandering in zou zien. Deze waren er en hadden betrekking op de referteverklaringen en dat bij de beroepsverzoeken wordt aangegeven welke locatie voorkeur heeft voor de behandeling. B: Ja, dit klopt helemaal.

	A: Fijn, dan wil ik nu graag het interview afsluiten en u hartelijk danken voor uw tijd en aandacht. Ik ben wijzer geworden en vond het een fijn interview. B: Ik ben het daar helemaal mee eens en geen dank. Ik maak graag tijd en vond het een leuk interview om te doen. Ik wens jou heel veel succes met het schrijven van je afstudeeropdracht. A: Dank u wel!

Bijlage 4

De geïnterviewde respondenten:

1. Mr. M.A.C. Onderwater
2. Mevr. T. Alexanders
3. Mevr. S. Dekker
4. Mevr. D. Sinnige
5. Mevr. A. Froberg

Gestelde vragen aan de rechters van de rechtbank Haarlem:

1. Het beroep tegen de crisismaatregel is nieuw. Hoe vaak heeft u een beroep verzoek behandeld?
- Had u dit aantal verwacht en waarom?
2. Wat voegt het beroep toe aan de procedure van de crisismaatregel?
- Waarom vindt u dat dit wel/geen goede toevoeging is aan de procedure?
3. Aan welke criteria toetst u dit verzoek?
- Kunt u mij uitleggen waarom u aan deze criteria toetst?
4. De termijn voor beslissing op beroep is vier weken. Echter, de termijn van de crisismaatregel is drie dagen en de verlenging duurt maximaal drie weken. Waarom vindt u dit wel/niet werkbaar?
- Wat is dan het voordeel voor betrokkene indien het beroep gegrond verklaard wordt?
5. Uit een interview met een medewerker van de rechtbank Haarlem is gebleken dat de gemeentes niet altijd begrijpen wat de beroepsprocedure betekent. Hoe denkt u hierover?
- Als u dit ook heeft ervaren waar merkte u dit aan?
6. Ook is uit dit interview gebleken dat het beroepsverzoek vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Dit zijn echter twee aparte artikelen uit de Wvggz. Hoe gaat u met een gecombineerd verzoek om?
- Vindt u dat hier een verbod op moet komen en twee aparte procedures moeten worden gevoerd en waarom?

7. Levert een gecombineerd verzoek (beroep en schadevergoeding) problemen op en zo ja welke zijn dit?
- Op welke manier zou u dit wel/niet anders willen?
8. Heeft u verder nog zaken/problemen/goede punten ten aanzien van de beroepsprocedure en wilt u deze met mij delen?

Gestelde vragen aan de secretarissen van de rechtbank Haarlem:

1. Het beroep tegen de crisismaatregel is nieuw. Hoe vaak bent u betrokken geweest bij dit verzoek?
- Had u dit aantal verwacht en waarom?
2. Wat voegt het beroep toe aan de procedure van de crisismaatregel?
- Waarom vindt u dat dit wel/geen goede toevoeging is aan de procedure?
3. De termijn voor beslissing op beroep is vier weken. Echter, de termijn van de crisismaatregel is drie dagen en de verlenging duurt maximaal drie weken. Waarom vindt u dit wel/niet werkbaar?
- Wat is dan het voordeel voor betrokkene indien het beroep gegrond verklaard wordt?
4. Uit een interview met een medewerker van de rechtbank Haarlem is gebleken dat de gemeentes niet altijd begrijpen wat de beroepsprocedure betekent. Hoe denkt u hierover?
- Als u dit ook heeft ervaren waar merkte u dit aan?
5. Ook is uit dit interview gebleken dat het beroepsverzoek vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Dit zijn echter twee aparte artikelen uit de Wvggz. Levert een gecombineerd verzoek meer werk op?
- Vindt u dat hier een verbod op moet komen en twee aparte procedures moeten worden gevoerd en waarom?
6. Levert een gecombineerd verzoek (beroep en schadevergoeding) problemen op en zo ja welke zijn dit?
- Op welke manier zou u dit wel/niet anders willen?

7. Heeft u verder nog zaken/problemen/goede punten ten aanzien van de beroepsprocedure en wilt u deze met mij delen?

Bijlage 5

	Topic 1: toevoeging aan procedure	Topic 2: nut van het beroep	Topic 3: samenvoegen van verzoeken	Topic 4: problemen bij gemeentes en verbeterpunten
Respondent 1	Goed dat betrokkene tegen zijn rechten op kan komen. Wellicht zijn er nu wel veel recht om tegen op te komen aangezien er ook een schadevergoedingsprocedure en klachtenprocedure bestaat.	Feitelijk schiet betrokkene er niets mee op. Hij is reeds van zijn vrijheid beroofd. Hooguit kan betrokkene een financiële genoegdoening krijgen. Ook indien je een financiële genoegdoening krijgt is de vraag wat je hier mee op schiet.	Efficiënt om gelijktijdig te behandelen.	Het zijn nieuwe procedures dus begrip voor onduidelijkheden kan worden begrepen. Anderzijds is het voor een bestuurder niet helemaal nieuw/onbekend dat tegen besluiten bezwaar en beroep openstaan. De beroepszaken hebben voornamelijk betrekking op het niet horen. Soms is dit feitelijk onmogelijk gelet op de toestand waar betrokkene in verkeerd. Wanneer de bestuurder toch in gebreke blijkt bestaat er recht op schadevergoeding. Vraag is of dit dan altijd recht doet aan de situatie. Zo zijn er meer formele handelingen die gelet op de

				omstandigheden begrijpelijk zijn. De bestuurder zit in een lastig pakket en levert een spanningsveld op in de lastige (ggz) praktijk.
	Topic 1: toevoeging aan procedure	Topic 2: nut van het beroep	Topic 3: samenvoegen van verzoeken	Topic 4: problemen bij gemeentes en verbeterpunten
Respondent 2	Positief dat betrokkene een extra toets door de rechter kan laten doen. Aan de andere kant betreft het voornamelijk procedures in het kader van achterdochtige of verwarde personen. Wanneer zou blijken dat deze personen door verwarring in beroep gaan lijkt mij dit een grote belasting voor de rechtspraak. Terwijl	Het is vreemd dat je pas kan beslissen op het moment dat de crisismaatregel is verstreken. Het voelt dan niet alsof je als rechtbank veel verschil kunt maken. Wel kan ik voorstellen dat het voor betrokkene waardevol is als iets bevestigd wordt. Betrokkene kan het gevoel krijgen dat er een extra keer	Een gecombineerd verzoek levert meer werk op omdat er over twee verzoeken moet worden beslist. Wel hoeft de bepaling dat een schadevergoeding ook van toepassing is niet veel extra werk in de bepaling en schrijven van de uitspraak opleveren. Zeker bij de eerste schadevergoedingszaken was het een zoektocht naar de	Het lijkt mij goed dat de gemeentes goed op de hoogte zijn zodat eventuele fouten worden verminderd. Omdat het schadevergoedingsverzoek wel meer werk oplevert zou het voor de rechtbank, aangezien de tijd die ervoor wordt uitgetrokken,

	het niet iets toevoegt aan de zekerheid van betrokkene.	zorgvuldig naar de situatie is gekeken.	juiste bedragen naar maatstaven. Dit heeft toen wel veel meer werk opgeleverd. Hierna is er een lijn uitgezet die bij volgende zaken gevolgd kon worden. Een gecombineerd is nu praktisch en werk besparend ook voor betrokkene lijkt dit mij klantvriendelijk.	financieel fijn zijn als het beroep en het verzoek tot schadevergoeding aan te merken.
Respondent 3	Het voegt zeker iets toe aan de procedure. Het is in het belang van betrokkene dat er aan de voorschriften gehouden dient te worden. Het is voor de rechtbank en burgemeester (in zijn drukke werkschema) wel extra werk. Door de coronamaatregelen worden deze zittingen nu schriftelijk afgedaan.	Als het beroep gegrond wordt verklaard kan de situatie niet worden teruggedraaid maar alleen worden gecompenseerd met een schadevergoeding.	Een gecombineerd verzoek zal niet heel veel meer werk opleveren omdat er toch al een zitting gepland staat. Het zal alleen meer werk opleveren in de bespreken. Indien het beroep gegrond wordt verklaard heeft de betrokkene waarschijnlijk recht op schadevergoeding. Het hoort het dus eigenlijk bij.	De meeste zaken betreffen zaken die gaan over het ‘niet horen’ door de burgemeester. Wel wordt op de meeste zittingen duidelijk dat de burgemeester wel inspanning heeft verricht maar betrokkene niet aanspreekbaar was op het moment van opname.

	Topic 1: toevoeging aan procedure	Topic 2: nut van het beroep	Topic 3: samenvoegen van verzoeken	Topic 4: problemen bij gemeentes en verbeterpunten
Respondent 4	Het is voor ons nog niet altijd duidelijk hoe het beroep zich verhoudt tot de crisismaatregel en de toetsing hiervan is onduidelijk.	Het is opvallend dat het beslistermijn van de rechter bij een beroepsverzoek vier weken terwijl dat bij de voorzetting van de crisismaatregel slechts drie weken is. Dit heeft tot gevolg dat de crisismaatregel en voortzetting hiervan al lang en breed verlengd kan zijn voor het beroep tegen de crisismaatregel wordt behandeld.	Er wordt gezien dat het beroep vaak samen wordt ingesteld met een verzoek tot schadevergoeding.	Tijdens mijn zitting merkt is op dat de gemeente of de burgemeester niet geheel duidelijk had waar de procedure om ging. Op de administratie wordt gemerkt dat zij soms nog altijd te weinig ruimte op de zitting heeft. Problemen die zich voordoen zijn de bijbehorende schadevergoedingszaken. Hoe hoog moet bijvoorbeeld de schadevergoeding zijn en wie dient namens de Staat te worden opgeroepen bij een verzoek tot schadevergoeding. Deze laatste vraag is beantwoord namelijk altijd dient de Raad voor de Rechtspraak te worden opgeroepen.

Respondent 5	Goed dat er een mogelijkheid is om bij de rechter een toetsing te vragen over de handelingen van e burgemeester. Ik had meer verzoeken verwacht vanwege de mogelijkheid tot schadevergoeding.	Het levert voor betrokkene weinig op. Er is tot nu toe nog weinig schadevergoeding toegekend en anders waren de bedragen laag. Daarnaast levert het voor betrokkene (die vaak niet stabiel is) weer een extra zitting op. Hierbij vraag ik me af of het in het belang van de betrokkene is of in het belang van de advocaat. Daarnaast is het voordeel meer juridisch (rechtsstaat) dan praktisch.	Deze twee verzoeken zijn meestal nauw verbonden en inherent aan het verzoek. Het levert niet veel extra werk op en het is voor iedereen efficiënter als beide verzoeken tegelijk behandeld kunnen worden.	N.V.T.

Bijlage 6

Interview 1

Respondent: mr. M.A.C. Onderwater (rechter)

1. Het beroep tegen de crisismaatregel is nieuw. Hoe vaak heeft u een beroep verzoek behandeld?

- Had u dit aantal verwacht en waarom?

Ik heb op dit moment nog slechts 1 beroepszaak behandeld. Hoewel ik tevoren niet echt specifieke verwachtingen had, was wel te verwachten dat er (in elk geval) in het begin beroepszaken zouden worden ingediend. Dit enerzijds omdat sprake is van nieuwe wetgeving met andere regels/voorwaarden en het instellen van beroep tegen de CM een nieuw rechtsmiddel is.

2. Wat voegt het beroep toe aan de procedure van de crisismaatregel?

- Waarom vindt u dat dit wel/geen goede toevoeging is aan de procedure?

Het voegt m.i. niet heel veel toe aan de procedure van de crisismaatregel, wel geeft het betrokkenen, anders dan in het verleden, de mogelijkheid op te komen tegen een jegens hem/haar ingestelde (ingrijpende) maatregel. In die zin is het goed, omdat hiermee de rechten van betrokkenen meer zijn geborgd.

Met hiernaast ook nog de mogelijkheid van een klachtenprocedure en een schadevergoedingsprocedure, misschien wel erg veel mogelijkheden om ergens tegen op te komen.

3. Aan welke criteria toetst u dit verzoek?

- Kunt u mij uitleggen waarom u aan deze criteria toetst?

Beoordeling is een ex nunc beoordeling d.w.z. een beoordeling of de burgemeester, alle omstandigheden in aanmerking nemend, tot het oordeel had kunnen komen dat een CM noodzakelijk was en of hij daarbij alle voorschriften in acht heeft genomen. Wettelijke kader.

4. De termijn voor beslissing op beroep is vier weken. Echter, de termijn van de crisismaatregel is drie dagen en de verlenging duurt maximaal drie weken. Waarom vindt u dit wel/niet werkbaar?

- Wat is dan het voordeel voor betrokkene indien het beroep gegrond verklaard wordt?

Feitelijk schiet een betrokkene er weinig mee op indien wordt vastgesteld dat de CM ten onrechte is afgegeven, hij is reeds van zijn vrijheid beroofd geweest. Hooguit kan betrokkene

(eventueel financiële) genoegdoening krijgen.

- 5. Uit een interview met een medewerker van de rechtbank Haarlem is gebleken dat de gemeentes niet altijd begrijpen wat de beroepsprocedure betekent. Hoe denkt u hierover?**

- Als u dit ook heeft ervaren waar merkte u dit aan?

Ik kan er wel enigszins begrip voor hebben, het is nieuw, procedures zijn aangepast, meer taken en dan een nieuw (onbekend) fenomeen, de beroepsprocedure. Anderzijds is het voor een bestuurder (BM) niet helemaal nieuw / onbekend, dat tegen besluiten of bezwaar en /of beroep openstaat.

- 6. Ook is uit dit interview gebleken dat het beroepsverzoek vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Dit zijn echter twee aparte artikelen uit de Wvrgz. Hoe gaat u met een gecombineerd verzoek om?**

- Vindt u dat hier een verbod op moet komen en twee aparte procedures moeten worden gevoerd en waarom?

Deze worden gelijktijdig behandeld. Geen verbod, het biedt immers de mogelijkheid om hiermee de financiële genoegdoening te realiseren (anders is het in voorkomend geval 'slechts' de vaststelling dat het besluit onrechtmatig is. Maar wat schiet je daarmee op als de termijn van de (V)CM termijn reeds is verstreken.

- 7. Levert een gecombineerd verzoek (beroep en schadevergoeding) problemen op en zo ja welke zijn dit?**

- Op welke manier zou u dit wel/niet anders willen?

Neen, lijkt mij heel efficiënt om dit gelijktijdig te behandelen, als de schadevergoedingsactie samenhangt/voortvloeit uit de (eventuele) onrechtmatige handeling van de BM.

- 8. Heeft u verder nog zaken/problemen/goede punten ten aanzien van de beroepsprocedure en wilt u deze met mij delen?**

BM zit in een lastig parket. De nodige beroepszaken / schadevergoedingsverzoeken hebben betrekking op het niet horen door de BM. Soms is het feitelijk onmogelijk, danwel voegt het weinig toe (gelet op de toestand waarin een betrokkene dan verkeert) aan de beslissing van de BM. Als de BM hierin in gebreke blijft volgt mogelijk toch een verplichting tot schadevergoeding. Vraag is of dit dan altijd recht doet aan de situatie van het moment. Zo zijn er meer mogelijk formele gebreken, die gelet op de omstandigheden van het geval, niet zozeer onbegrijpelijk zijn, maar formeel wellicht wel onjuist. Het levert een spanningsveld op met de lastige (ggz) praktijk, als je moet vaststellen dat niet zonder gevolgen kan blijven.

Interview 2

Respondent: mevr. T. Alexander (secretaris)

1. Het beroep tegen de crisismaatregel is nieuw. Hoe vaak bent u betrokken geweest bij dit verzoek?

Ik heb twee keer een beroep tegen de crisismaatregel op de zitting gehad, kort na invoering van de nieuwe wet.

- Had u dit aantal verwacht en waarom?

Ik wist niet goed (en weet nog steeds niet) hoe vaak ik moest inschatten dat er beroep zou worden ingesteld. Na deze beroepen (twee bij dezelfde betrokkene, ten aanzien van wie kort na elkaar twee keer een crisismaatregel was afgegeven) heb ik ook geen beroepen meer gehad.

2. Wat voegt het beroep toe aan de procedure van de crisismaatregel?

- Waarom vindt u dat dit wel/geen goede toevoeging is aan de procedure?

Het is op zich positief dat een betrokkene een extra toets door de rechtbank heeft of bij het verlenen van een crisismaatregel alle voorschriften zijn nageleefd. Toen de nieuwe wet was ingevoerd, waren bepaalde punten voor alle partijen onduidelijk en was iedereen op zoek naar de juiste werkwijze. In één van mijn beroepszaken had de behandelend psychiater de medische verklaring afgegeven, wat ook onder de nieuwe wet niet kan. Dan is het goed dat dit aan de rechtbank wordt voorgelegd, zodat betrokkene weet dat het niet juist is gegaan, maar ook omdat dezelfde fout in de toekomst kan worden voorkomen.

Aan de andere kant betreft het bij de procedures in het kader van de Wvggz vaak verwarde en/of achterdochtige personen, die de gang van zaken misschien niet altijd zo beleven als anderen. Wanneer zou blijken dat deze mensen door verwarring en achterdocht telkens in beroep gaan, lijkt het mij een grote belasting voor de rechtspraak, terwijl het niet wezenlijk iets toevoegt aan de rechtszekerheid van betrokkene. Ik weet echter niet of dit tot nu toe het geval is gebleken.

3. De termijn voor beslissing op beroep is vier weken. Echter, de termijn van de crisismaatregel is drie dagen en de verlenging duurt maximaal drie weken. Waarom vindt u dit wel/niet werkbaar?

Ergens is het vreemd dat je pas kan beslissen op het moment dat de crisismaatregel (allang) is verstreken. Het voelt dan niet altijd alsof je als rechtbank veel verschil kunt maken.

Wat is dan het voordeel voor betrokkene indien het beroep gegrond verklaard wordt?

Dit lijkt mij vooral een principieel punt. Ik kan mij voorstellen dat het voor betrokkene waardevol is bevestigd te krijgen dat iets (procedureel of inhoudelijk) niet goed is gegaan bij het verlenen van een crisismaatregel en dat deze onterecht is verleend.

Of het voor de berusting van betrokkene in een crisismaatregel helpt wanneer de rechtbank bevestigt dat deze terecht is afgegeven, weet ik niet. Betrokkene heeft dan misschien wel het gevoel dat er een extra keer zorgvuldig naar zijn situatie is gekeken door de rechtbank, een onafhankelijke derde.

4. Uit een interview met een medewerker van de rechtbank Haarlem is gebleken dat de gemeentes niet altijd begrijpen wat de beroepsprocedure betekent. Hoe denkt u hierover?

5. Het lijkt mij wenselijk dat de gemeentes goed op de hoogte zijn van de mogelijkheid tot beroep, en wat dit inhoudt. Dat kan, lijkt mij, ook bijdragen aan inzicht van de gemeentes in waarop gelet moet worden bij de beslissing over een crisismaatregel. Zo kunnen misschien ook eventuele fouten voorkomen of het aantal fouten verminderd worden.

Als u dit ook heeft ervaren waar merkte u dit aan?

Ik heb dit zelf niet meegemaakt.

6. Ook is uit dit interview gebleken dat het beroepsverzoek vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Dit zijn echter twee aparte artikelen uit de Wvvgz. Levert een gecombineerd verzoek meer werk op?

Ja, het levert wel meer werk op, omdat je je over twee verzoeken moet buigen. Als je het beroep ongegrond verklaard en concludeert dat iemand daarom geen recht heeft op schadevergoeding, hoeft het bepalen en schrijven van de uitspraak niet per se veel meer werk mee te brengen. Maar als er wel schadevergoeding wordt toegekend, kan dit best veel extra werk opleveren. Zeker bij de eerste schadevergoedingszaken moest de rechtbank op zoek naar maatstaven en bedragen voor de schadevergoeding, omdat hier nog niet echt aanknopingspunten voor waren. Dit heeft zowel bij de voorbereiding als bij het uitwerken in elk geval voor een aantal collega's (veel) meer werk opgeleverd. Dit zal het geval zijn (geweest) totdat er een lijn is uitgezet waar de afdeling zich in kan vinden en die bij nieuwe zaken gevolgd kan worden.

- Vindt u dat hier een verbod op moet komen en twee aparte procedures moeten worden

gevoerd en waarom?

Ik zou het niet willen verbieden. Ik vind het praktisch en werk-besparend dat de verzoeken samen behandeld kunnen worden, omdat de zaak dan al bekend is bij de zittingscombi. Ook voor betrokkene lijkt mij de gezamenlijke behandeling 'klantvriendelijk'. Omdat het wel extra werk voor de rechtbank oplevert (of op kan leveren) als het twee verzoeken in één betreft, zou het voor de tijd die ervoor wordt uitgetrokken en de financiering misschien wenselijk zijn het beroep en het verzoek om schadevergoeding aan te merken als twee procedures. Deze kunnen dan tegelijk behandeld worden, tenzij er een reden is ze apart te willen behandelen.

7. Levert een gecombineerd verzoek (beroep en schadevergoeding) problemen op en zo ja welke zijn dit?

Het zou evt. problemen kunnen opleveren voor de zittingsplanning als er onvoldoende tijd wordt uitgetrokken voor een dubbel verzoek, en daarmee misschien leiden tot te weinig vergoeding in verhouding met de hoeveelheid werk. Maar afgezien van het feit dat deze nieuwe soorten verzoek (nog) bewerkelijk waren, ben ik niet tegen noemenswaardige problemen aangelopen.

- Op welke manier zou u dit wel/niet anders willen?

Zoals hierboven opgemerkt, zou het misschien wenselijk zijn de zaken formeel/financieel aan te merken als aparte zaken, om ervoor te zorgen dat er genoeg tijd en geld is voor de zaken.

8. Heeft u verder nog zaken/problemen/goede punten ten aanzien van de beroepsprocedure en wilt u deze met mij delen?

Verder heb ik geen opmerkingen.

Interview 3

Respondent: mevr. S. Dekker (secretaris)

1. Het beroep tegen de crisismaatregel is nieuw. Hoe vaak bent u betrokken geweest bij dit verzoek?

- Had u dit aantal verwacht en waarom?

Ik heb er nu 1 gedaan, maar er zijn er zijn meerdere beroepschriften binnengekomen. Jazeker hadden we dit wel verwacht. De meeste zaken betreffen dat er niet voldaan zou zijn aan het hoorrecht. De burgemeester zou niet voldoende inspanning hebben verricht om betrokkene te doen horen. In de meeste zaken wordt dan op de zitting duidelijk dat de burgemeester wel degelijk inspanning heeft verricht, maar betrokkene op het moment van opname niet

aanspreekbaar was en als het dan later weer werd geprobeerd betrokkene nog steeds niet aanspreekbaar was en/of zelf zou hebben gezegd dat hij niet wilde praten.

2. Wat voegt het beroep toe aan de procedure van de crisismaatregel?

- Waarom vindt u dat dit wel/geen goede toevoeging is aan de procedure?

Voor betrokkene voegt het zeker iets toe. Het is in zijn belang dat er aan de voorschriften wordt gehouden. Voor ons is het meer werk, maar ja zo is het nu eenmaal. Ook voor de burgemeester is het binnen zijn drukke werkschema een extra.

3. De termijn voor beslissing op beroep is vier weken. Echter, de termijn van de crisismaatregel is drie dagen en de verlenging duurt maximaal drie weken. Waarom vindt u dit wel/niet werkbaar?

Op dit moment is het werkbaar. Het is allemaal even wennen dat je goed de termijnen in de gaten houdt. Nu met de corona maatregelen, worden deze zaken schriftelijk afgedaan. Dus hebben we geen last van de extra zittingen die gepland moeten worden.

- Wat is dan het voordeel voor betrokkene indien het beroep gegrond verklaard wordt?

Ja, als het beroep gegrond is, kunnen we het niet terugdraaien, maar alleen compenseren met een schadevergoeding. De betrokkene is dan wel goed ingesteld op medicatie of het is hem dan duidelijk hoe hij geholpen kan worden en hoe de hulpverlening verder moet gaan lopen. De crisismaatregel is uiteindelijk bedoeld in het belang van betrokkene zelf.

4. Uit een interview met een medewerker van de rechtbank Haarlem is gebleken dat de gemeentes niet altijd begrijpen wat de beroepsprocedure betekent. Hoe denkt u hierover?

Ik denk dat dat in het begin was en dat men moest wennen aan de werkwijze. Nu gaat dat steeds beter.

- Als u dit ook heeft ervaren waar merkte u dit aan?

Ik zelf heb dat niet ervaren omdat ik er tot nu toe niet veel van deze zaken heb gedaan.

5. Ook is uit dit interview gebleken dat het beroepsverzoek vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Dit zijn echter twee aparte artikelen uit de Wvggz. Levert een gecombineerd verzoek meer werk op?

Ik denk niet veel meer werk omdat er toch al een zitting gepland staat ivm het beroepschrift dus een extra verzoek tot schadevergoeding bespreken kost alleen wat meer tijd op de zitting.

Als het beroep gegrond wordt verklaard, heeft men waarschijnlijk recht op schadevergoeding. Dus het hoort er eigenlijk gewoon bij.

- Vindt u dat hier een verbod op moet komen en twee aparte procedures moeten worden gevoerd en waarom? Nee vind ik niet. Het is goed dat het recht van schadevergoeding er is.

6. Levert een gecombineerd verzoek (beroep en schadevergoeding) problemen op en zo ja welke zijn dit? Ik zou niet weten wat voor extra problemen dit met zich mee zou brengen.

- Op welke manier zou u dit wel/niet anders willen?

nvt.

7. Heeft u verder nog zaken/problemen/goede punten ten aanzien van de beroepsprocedure en wilt u deze met mij delen?

Interview 4

Respondent: mevr. A. Froberg

1. Het beroep tegen de crisismaatregel is nieuw. Hoe vaak bent u betrokken geweest bij dit verzoek?

Eén keer.

- Had u dit aantal verwacht en waarom?

Ik had er wel iets meer verwacht vanwege de mogelijkheid tot schadevergoeding en het feit dat de wet nieuw is en sommige dingen nog niet duidelijk zijn.

2. Wat voegt het beroep toe aan de procedure van de crisismaatregel?

Ik vind het niet veel toevoegen.

- Waarom vindt u dat dit wel/geen goede toevoeging is aan de procedure?

Aan de ene kant zorgt dit voor een mogelijkheid van toetsing bij de rechter van de handelingen van de burgemeester, wat ik een goede zaak vindt. Aan de andere kant levert het voor betrokkenen niet veel op. Tot nu toe is er weinig schadevergoeding toegekend en waren de bedragen laag. Het levert wel weer een extra zitting op voor betrokkenen, die vaak niet stabiel zijn, waarbij ik me afvraag of dit in het belang van de betrokkene is of in het belang van de

advocaat.

3. **De termijn voor beslissing op beroep is vier weken. Echter, de termijn van de crisismaatregel is drie dagen en de verlenging duurt maximaal drie weken. Waarom vindt u dit wel/niet werkbaar?**

Tot nu toe gaat dit wel prima volgens mij.

- Wat is dan het voordeel voor betrokkene indien het beroep gegrond verklaard wordt?

Eventuele onrechtmatigheden worden aan het licht gebracht. Het gaat (vaak) om vrijheidsbeneming, wat een grove schending van de rechten van een betrokkene betekent. Ik denk wel dat het goed is dat daar een rechter naar kan kijken. Het voordeel is denk ik meer juridisch (rechtsstaat) dan praktisch.

4. **Uit een interview met een medewerker van de rechtbank Haarlem is gebleken dat de gemeentes niet altijd begrijpen wat de beroepsprocedure betekent. Hoe denkt u hierover?**

Hier heb ik geen ervaring mee.

- Als u dit ook heeft ervaren waar merkte u dit aan?

5. **Ook is uit dit interview gebleken dat het beroepsverzoek vaak gepaard gaat met een verzoek tot schadevergoeding. Dit zijn echter twee aparte artikelen uit de Wvggz. Levert een gecombineerd verzoek meer werk op?**

Nee, het verzoek tot schadevergoeding is meestal nauw verbonden en inherent aan het beroep.

- Vindt u dat hier een verbod op moet komen en twee aparte procedures moeten worden gevoerd en waarom?

Nee, het levert niet veel extra werk op en het is voor iedereen efficiënter als beide verzoeken tegelijk behandeld kunnen worden.

6. **Levert een gecombineerd verzoek (beroep en schadevergoeding) problemen op en zo ja welke zijn dit?**

Ik vind van niet.

- Op welke manier zou u dit wel/niet anders willen?

7. **Heeft u verder nog zaken/problemen/goede punten ten aanzien van de beroepsprocedure en wilt u deze met mij delen?**

Die heb ik niet.